

Diyarbakır Cezaevinde Açlık

Diyarbakır ANK

- Askerî Cezaevine 1 aydır et verilmiyor
- Cezası kesinleşen hükümlüler sivil cezaevine gönderilmiyor
- Görüşler yeniden sınırlandırıldı
- Tutuklu ve hükümlüler "İstiklal Marşı",nı söylemeyeceklerine dair dilekçeyi cezaevi yetkililerine verdiler
- Cezaevi yönetimi bu talebi kabul etmezse, hapisane direnişe geçecek
- Aileler ve avukatlar ölmek üzere olan hasta mahkumlar için acil tıbbi yardım istiyor!

Yazısı 3.Sayfada

Türkiye İsveç Parlamento'sunda

Stockholm ANK

- Toplanma-Örgütlenme-Gösteri özgürlüğü yok!
- Basın Tehdit altında
- 113 kişi işkencede öldürülmüş
- 800'den fazla insan kayıp!
- 900'den fazla idam cezası!
- Türkiye'de 10 milyon Kürt yaşıyor, ama, Ecevit'in partisi de dahil - ki Sosyalist Enternasyonal'e üyedir- kimse Kürtlerin varlığını kabul etmiyor!
- Kürtler kültürlerini koruma ve geliştirme konusunda özgürlüğe kavuşmalıdırlar!
- Kürtler ekonomik ve toplumsal gelişmelerden yararlanmalıdırlar.

Yazısı 10. sayfada

Kızıltepe'de Komando Zulmü

Mardin ANK

- 27 Ekim'de Kızıltepe 1000 komando ve 200 zırhlı araçla sarılarak genel arama yapıldı
- 200'e yakın insan gözaltına alındı!
- PKK'nın Mardin Radar Üssü'ne karşı giriştiği saldırı olayı bahane edilerek, 27 Ekim'de Kızıltepe ilçesinde sokaga çıkma yasağı ilan edildi.1000 kadar özel eğitilmiş komando ve 200'e yakın zırhlı araçla kuşatılan Kızıltepe'de sokağa çıkma yasağı boyunca geniş aramalar yapıldı. Bu aramalarda 200'ün üzerinde insan gözaltına alındı.
- Mardin Radar üssü, PKK tarafından roketatarlarla tahrip edilmiş, Türkiye'nin Ortadoğu'ya yönelik dinleme ve gözetleme sistemi tahrip edilmişti.

KURDISTAN PRESS

ROJNAMEYA 15 ROJÎN • 15 GÜNLÜK GAZETE

GILALA

AJANSA NÛÇEYA KURD

THE KURDISH NEWS AGENCY

KURDISKA NYHETS BYRÅN

HEJMAR / SAYI 4 10 SERMAVEZ / KASIM 1986

ISSN 0283-4898

[46] 08-98 47 43

131 42 ANK S

Kes Nikare Me Ji Çiyayên Me Bike Û Tewa Bike !

Pêşmerge Gav Bi Gav Kurdistanê Rizgar Dike !

- Di nav meha Cotmehê (oktober) de, li nawçeyên Behdînan û Soran de, Pêşmergeyên Partî Demokratî Kurdistanê Iraq û Yekîtiya Niştîmanî Kurdistanê li gel hêzên CUD û rexistinên dîtir êrişên mezin birin ser dijmin.
- Li nawçe Mergesorê de, qereqolên Bînamelayusif, Bêgova, Girêrêza, Axsipikê hatine kawil kirin.
- Êriş li hember bajarê Dihokê de, qereqola perezgerê riya navnetewî Iraq-Tirkiye, navendiya polîsê

- bajêr, bargehê parastina (muxaberrat) bajêr, gazînoya turîstîk hatin kawil kirin.
- Êriş li hember bajarê Kerkûkê 4,5 seet berdewam kir. 18 çalakîyan de (operasyon) Pêşmerge % 70 xisaret gihandîye tesîsen petrolê.
- Li Dumalanê 20 qereqolên eskerî ketin destê Pêşmergeyan.
- Leşkerên Iraqê kom bi kom iltîhaqê nav hêzên Pêşmergeyan dikin.

Dûmahîk di rûpela 7'an de

HÜSEYİN SERTKAYA NASIL ÖLDÜRÜLDÜ ? KİM ÖLDÜRDÜ ?

- Türkiye'deki kayıplar listesine Hüseyin Sertkaya'da eklendi.
- Güvenlik kuvvetleri tarafından evinden sapasağlam alınan Hüseyin Sertkaya'nın cesedi birkaç gün sonra ailesine teslim edildi.
- Konuyla ilgili bir okuyucumuzun mektubu sayfa 2 de

Paris'te bir Kürt Kültür ve Bilim Kurumu

- 3.5 yıldan bu yana Paris'te faaliyetlerini sürdüren Kürt Enstitüsü bu gün 4 bin ciltlik kütüphanesi ve geniş bir ses arşivine sahip.
- Enstitü değişik dillerde yayın yapan iki periyodik dergi çıkarıyor. Yazısı orta sayfada

Dewleta Tirk Dagirker e

- Piştê destserdana 12 yê îlonê, cih û rewşa Tirkiyê li herême naveroka xwe ya nû wergirt. Dewleta Tirkiyê îro bûye tirseke talanker û dagirker yê herî har.
- Dewleta Tirk, yekser bi fermana Amerîkayê parêzgeriya rejîma Seddam wergirtiye ser xwe, bi awayekî sistematîkî êrişê ser têkoşerên Kurdan dike.

Dûmahîk di rûpela 6 an de

Hüseyin Sertkaya Nasıl Öldürüldü?

22.10.1986

SAYIN KÜRDİSTAN PRESS YÖNETİCİLERİNE

Evvela böyle bir faaliyetten ötürü sizleri kutladığımı belirtmek istiyorum. Okuyuculardan biri olarak katkıda bulunmayı,(varsa) eksik yanları v.b. özellikleri üzerinde durmayı, düşünce üretimi-ne yardımcı olmayı da isterdim. Ne varki bunu daha sonraki sayılara bırakarak, bir olayı ve getirdiklerini yayınlanması için bildirmek istiyorum. Zaman olarak da denk düşüyor.Bunu yapmaya mecburum.

Olay, 1982'de (24.11.1982) Bingöl'ün Kiğı ilçesine bağlı KABAÇALI (PIRCAN) köyünde beş çocuk babası ve yoksul bir köylü olan Hüseyin SERTKAYA'nın esrarengiz ölümüdür.

Sık sık yapılan operasyonlardan birinde aradıkları (KAWA'cı) yeğeni ve diğer devrimcileri bahane eden sömürgeci yetkili, "teröristlerin yerini göstereceksin" deyip, Hüseyin SERTKAYA evden alınır. Dağlarda jandarmaya siper edilir ve gezdirilir. Bu ara ondan hiç haber gelmez. Bir dağ köyüne giden bir minibüs yetkili tarafından durdurulur. Kendisine "çocuk yolcuları bırak ve gel" şeklinde tehdit edilir. Şoför yolcuları bırakıp geri döner. Bir grup jandarma ve faşist yetkili, şoförden "birşeyleri" gizlercesine dolmuşa yerleştirir. ve minibüs vilayete (BİNGÖL) götürülür. Orada jandarma kışlası yada karakolu önünde yine şoför'den gizlercesine bu "eşya" indirilir. Ve şoför geri döner.

Aradan birkaç gün geçer. Yetkililer Hüseyin SERTKAYA'nın yakınlarına "adamınız kendisini intihar etti. Gelin cenazesini götürün" diye haber verir. Buna hiç kimse inanmaz. Onun kendisini intihar etmesi için hiçbir sebep yoktur çünkü. Ama yetkililer bunun ne de olsa açığa çıkabileceğini düşünerek de hemen yakınlarına, "Eğer sizler intihar etmedi, başka şekilde mesela işkencede öldürüldü dersanız kökünüzü kazırım." şeklinde tehditler savurur. Onunla da kalınmaz yakınlarına bir dilekçe yazdırtıp, "adamınız kendisini intihar etmiştir. İşkence falan yoktur. Kimseye davacı değiliz" ve imzalıyıp vermeleri söylenir. Yakınları çaresizce bunu yaparlar. Ve Hüseyin SERTKAYA bilinmez darbeleri, yaraları, morlaşmış bedeni ile (otopsisiz, kontrolsüz) toprağa gömülür.

Bu esrarengiz olayın açığa çıkarılması için gereken çabaya Kurdistan Press'in de katılacağına inanıyorum. Bu bir görevdir. Şunu da söylemek istiyorum: Bir partizan savaşta düşer, biri arkadan kallesçe kurşunlanır, biri esir edilir direnerek düşer. En acı katliamlardan geçmiş Kürdistan halkının arasında Hüseyin SERTKAYA'nın sadece yüzbinlerden sadece biridir. Onun ölümünün üzerinde esrarengiz perdeler var. Türk devletinin acımasızlığı ve teşhiri için bu perde kaldırılmalı. Amaç budur. Yoksa insanların vahşice öldürülmesinden yakınmak ve tuhaflaşmak Kürdistanlı devrimciler olarak bizim işimiz değildir.

Sömürgeci devletin çeşitli zorlamarla "demokrasi" "işkence yok" oyunlarının istemeyerekte olsa kamuoyunda gündeme geldiği bu dönemde, bizlere de görev düşmektedir. Kimliği ve adresi mezar taşı olan Hüseyin SERTKAYA'nın esrarengiz ölüm perdesini kaldırabilirsek hiç olmazsa, O mezar taşına olan borcumuzun binde birini ödemiş olacağız. Ve Hüseyin SERTKAYA'ların mezar taşlarına olan borcumuzun binde binini ise mutlaka ödemek sorumluluğu omuzlarımdan bir gün inmelidir. Evet olay bu gerekeni Kürdistan Press olarak yayınlamın.ölüm tarihi (24.11.1982)

Not: Bu olayı "demokrat, insan hakları gibi kavramları kullanan: a-Milliyet, b-Yenigünder, c-SHP İstanbul şubesi, d-Nokta gibi dergi ve kuruluşlara üç aydır ilettim ama hiç yayınlamadılar. Ve ben "Eğer yayınlanmazsa demokratlığımızın sahtekarlığını anlatacağım halkıma anlatabildiğim kadar." işte size de bildiriyorum.

Basarılar dilerim.

Bir okuyucunuz.

Abidin SÖNMEZ

- Berpirsiyarên Kurdistan Press,
- Rojnama Kurdistan Press bo me hemû kurdan pîroz be û rizgar kirina welatê me bila nêzîktir bike û serfiraz bibe. Bi rastî û bê goman Kurdistan Press cihê kêmasiyek zor mezin, li nav xebata Kurdistanîyan da girt û teji kir.Ez bona wê gelek dilxweş im.
- Ji bil gotinên min ên jorî, ez hez dikim nav demên, rojên mehên ber me da hinik nivîsandinan ji bo Kurdistan Press bihinêrim (rêkim).
- serbîkevin, serfiraz bin. *Almanya*

AZAD DELAL

Almanya

- Gelf hevalan di Nûçeya Kurd da, gelek silav li we hemî gişkan dikim. û xebata we pîroz dikim. Ez gelek kexaşim ku, rojnama wêki Nûçeya Kurd derdikeve û me Kurdan li ser welatê me xebardar dike.
- Silav ji we hemî hevalanra dişînim Heval û dosta we

20 COTMEH 1986 • AMSTERDAM JÎ KURDISTAN PRESS' re

Îro li tarîxa Kurdistanê da nîgek avêtin pêşde, eva nîga jî, îro li mabeyna mileta Kurd da Kurdistan Press e. Bi nezerê min çapkirina rojnama Kurdistan Press, ji bo mileta Kurd rojnameyê girîng e.

Feqet eva bû du jimare dikeve destê min û ez bawer dikim kû eva yê jîyana çapkirina xwe berdewam bike... Berdewam kirina rojnama Kurdistan Press; Girêdayî abone bûyîn û abone dîtin e. Eva wezîfeyek her niştimanperwer e... Qet mirov nikanibe, dikane wê rojnama Kurdistan Press, di nav mileta Kurd da belav bike û bifiroşe...

- Hevalanî niştimanperwer û birêz, ger em bixwazin, ku rojnama Kurdistan Press jîyana xwe berdewam bike... gerek her kurdê niştimanperwer, demoqrat û sosyalist wezîfa xwe bîne cî û bi her awayî yarmetiya rojnama Kurdistan Press bikin...

- Li bajarên, li gundan, li welat û li derveyî welat li herderî bikane wê bigihîne miletê Kurd û xwendewanên Kurd... Gelf xwendewanên Kurdistan Press, hûn qûsura min efu kin, ji bo kû ez Kurdî baş nikanim binivîsînim, sebeba wê jî, li Kurdistanê Bakûr da hemû dibistanan bi zîmanê Tirkîyê!..

- Ez li vê mesaja xwe dixwazim kin bibirim.
- Her bijî rojnama Kurdistan Press.
- Her bijî şerê şoreşa netewa ya Kurd
- Ji bo KURDISTAN PRESS ê her roj pêşve.

D.D.G.

DEVİRMİCİ DEMOKRAT GENÇLİK HOLLANDA GRUBU

Heval û hogirên KURDISTAN PRESS

Va min hejmarê duyemîn jî xwand. Bi vî awayî Kurdistan Press gelek baş dibînim, belê pêşneyarên min hene:

- a- Xeberên teze gelek baş in bira cî bigrin û bi Kurdî jî bin, min Tirkî tînegem.
- b- Quncikê dîrokî dibê hebe.
- c- Quncikê çandî û bêje dibê hebe.
- d- Quncikê xwendevanan dibê hebe û ji rexne û pêşneyaran vekirî be.
- e- Dibê rojnama reklama xwe yê ji bo aboneta baş çêbike. Vê gavê evqas...!

Serkewtin û pêşveçûn... Ezê bixwînim û bidim xwandin. Tiştêkî dinê ku em xwendevanan pêk bînin hebe ji kerema xwe binivîsin heta ji me bê emê pêk bînin.

Falamaz S. AHMED *Almanya*

Sayın Kürdistan Press çalışanları,

Kürdistan Press'in ikinci sayısını da okuduktan sonra, yayın politikanızla ilgili varolan kuşkuvarım yavaş yavaş değişti. Açık söylesem ilk başta kafamda şekillendirilmiş tek yönlü ideoloji üreten bir yayının çıkacağı idi. Gazetenin bir yandan aktüel olmaya yönelmesi, diğer yandan bazı konuları işlemeye çalışması sevindirici. Biz sosyalistler de bir haber ve "yorum" gazetesi çıkarabiliriz demek... başka düşüncelere de yer verebilen ve burjuva yayına alternatif... ideolojik grupsal sol yayın ufkunu genişleteceğine de inanıyorum.

Sevincimi yine de frenleyerek salıvereceğim çünkü daha ikinci sayıya kadar izlemiş durumdayız.

Ancak çalışmalarınızı beğeniyor, ileriye yönelik umutlanıyorum. Kürtçe bilmemek, Kürtçe bölümleri okumama engel. şimdilik beni üzen tek nokta.

Kürdistan Press'in mazlum Kürt halkının sorunlarının bilinçli sesi olmasını dilerim. Kürdistanlılara ve dünya devrimci kamuoyuna kutlu olsun.

Almanya

17 EKİM 1986

A.DİKİLİ

Partiya Islamiya Kurdistan

- Kurdistan Press'in Kürt ulusunun bağımsızlığı; kültür, gelenek, görenek ve inancı doğrultusunda hizmet edeceği inancıyla yayın hayatında başarılar dileriz.

4.10.1986

KURDISTAN PRESS'E ABONE OL
GILALA ABA PG 2 65 33 - 0 Stockholm

Ji Kurdistan Press,
Hevalên heja,
Brayê Orhan Kotan

Herdu hejmarên Kurdistan Press gihîştin destên me, em pîr dilşah û kêf xweşin bi rojnama Kurdistan Press. Lewra ev ku cara yekem rojnamekî Kurdî bi pênûsa gel derdikeve. Hêvîya me ewe ku gelê Kurd li her derê dikaribe alîkar û piştgiirtina vê rojnâmê bike. Serketin û serfirazî ji bona xebata we û ji bona berdewam kirina rojnama heja daxwaz dikin.

Brayê te Mistefa XELİL
Serokê

KOMELA KURDÊ AUSTRALIA

Hevalên Heja,
Derketine KURDISTAN PRESS me gelek dilşad kir. Bi rastî hebûna ew rojnâme çeperek ji xebata gelên Kurdistan e. Ji bo parastina wê çeperê em amadene bo her xizmetê ku li me divê.

Em derketina KURDISTAN PRESS pîroz dikin û serketina wî dixwazin.

Genève 6.10.1986

WEŞANXANA AGRÎ

Ji Redaksiyona Kurdistan Press Re

Hevalên hejaû delal,
Berî her tiştî pêşketin û serfiraziyê ji were daxwaz dikim û silavên biraftî li we dikim.

Hevalno; Bê guman hunê gelek zehmetiya di vî karê giranbiha de bikîşînin û we kîşandiyê jî, lê di bîr û bahweriya min de ev kar û xebat ne tenê a weye. Ev bar barê her Kurdekî niştimanperwer û pêşveruye.

Hevalno; Kar û xebata "rojnamevantiyê" di tarîx û xebata gelan de rolek wê yî xas û giranbiha heye.

Bê "rojnamevantiyê" tu gel û tu rexistin di şopek rêk û pêk de pêşve necûye. Bi taybetî welatekî weke Kurdistan ku îro di navbera 4 kolonyalîstan û emperyalîstan hatiye perçekirin go ji hemu mafên xwe yî netewî û demokratîk bê par maye.

Ji bona ku em bikaribin xebata gelê xwe bi gelên cihanê re bidin zanîn û naskirin divê em di warê "rojnamevantiyê de" xebatek bê westan bikin.

Dema em li tarîxê temaşe dikin çawa K.MARKS û F. ENGELS di salên 1842 an de bala xwe kîşandin ser xebata "rojnamevantiyê" û di Rojnama (Reînsk) ê de li Almanya xebatkirin. û di wê salê de K. MARKS bixwe bû redaktorê wê. Ew organ bû organa şoreşgerî demokrat. V.I.LENIN ji bona rojnâmê wiha dibêje, "Rojname propagandîst, ajîtor û organîzator e."

Hevalno; Gelê Kurdistanê pêwîstê rojnama xurt û qewîne. Ji ber vê yekê diwê em hemû milên xwe bidin milê hew û bi yek dengî xebata gelê xwe bi hemû gelên cihanê re bidin zanîn û naskirin

Yekîtiya Sovyet
MOSKO-ŞOREŞ F.

KURDISTAN PRESS
rojnâmeya 15 rûjn • 15 gûnlûk gazete

Kurdisk Tidning
Utkommer Varannan Vecka

10 November / Sermavez • Måndag / Düşem - 1986

Chefredaktör och Ansvarig utgivare
Orhan KOTAN, 08 - 29 50 56
Redaktion sekreterare
Çetin Çeko, 08 - 29 83 32
Tekniskt Sekreterare
S. Serdar, 08 - 98 47 43
Administration - Prenumeration
B.Azat, 08 - 29 83 32

Postadress ; Box 7080, 172 07 Sundbyberg
Besökadress ; Örsvängen 6C (Hallonbergen)
Tlf ; 08 - 29 83 32
Tlx ; 131 42 ANK S
Bankgiro ; 343 - 5559
Postgiro ; 2 65 33 - 0

Tryckeri , Idrottsbladet Södertälje

DIYARBEKİR HAPİSHANESİNDE AÇLIK

Diyarbakir ANK

Tutuklu ve Hükümlülere bir aydır et verilmiyor
 Pislik, açlık ve gardiyan zulmunun ege-men olduğu hücreler gene tika-basa dolu

Mahkum aileleri ve avukatlar yakınları-nın hayatından endişe ediyorlar
 Aile ve avukat görüşlerine yeni yasak-lar getirildi

Biriken paralar sahiplerine verilmiyor
 80'den fazla devrimcinin işkencede katledildiği hapisanede mahkumlar ölü-me terkedilmiş durumda

Son bir aydan beri Diyarbakir Askeri Ceza ve Tutukevinde et verilmediği ve mahkumların açlık tehdidi altında oldukları bildirildi.

Duruşmaları devam eden ve değişik davalara giren "sanıklar" bu durumu ısrarla açıkladılar ve gereken tedbirlerin alınmasını istedikler.

Son altı yıldan beri işkence uzmanları için bir laboratuvar gibi kullanılan Diyarbakir Askeri Ceza ve Tutukevinde bulunan tutuklu ve hükümlülerin hemen hemen tümü organik ve fiziksel rahatsızlıklar içinde bulunmaktadırlar.

İdare, hastaları ve sakatları ısrarla hastaneye göndermiyor. Zorunlu hallerde hastaneye gönderilenler ise, öylesine insanlık dışı davranışlarla karşılaşıyorlar ki, tekrar hapisaneye dönme isteminde bulunuyorlar.

80'den fazla devrimcinin işkencede öldürüldüğü Diyarbakir, halen Türk Devlet'nin anti-kürt politikasının merkezi uygulama alanı olarak ırkçı-şoven yöneticilerin ve seçme faşist militanların denetimi altında bulunuyor.

Son dönemlerde gene ısrarla "İstiklal Marşı" okutturulmaya başlandı. "İstiklal Marşı" okumamak için 36 ve 39. koğuşlar

idareye bir dilekçe verdiler. Bu taleplerinin kabul edilmemesi halinde genel bir direnişin başlaması bekleniyor. Bu da hapisane de baskı ve zulmün bir kat daha artırılması anlamına gelecektir.

Aileler ve avukatlar, Türkiye'de siyasi partilerin ve basının kopardığı "demokrasi" gürültüsü içinde, yarı ölü halde hayatlarını sürdürmeye çalışan tutuklu ve hükümlülerin unutulduğunu belirtiyorlar.

36. koğuş hücredir. Tahliye olanların anlattığı kadariyle, hücreler anlatılmayacak kadar vahşi ve barbar birer ölüm yeridir. Aynı hapisanede kalan siyasi tutukluların 2 yıl hatta daha fazla süreyle birbirlerini görmedikleri ise bir gerçektir.

Hücrelerde dünya ile ilişkisi kesilen mahkûmlar, pislik ve açlığa terk edilmekte ve gardiyanların sınır tanımaz zulmüne uğramaktadırlar.

İsimlerini açıklamadan ANK muhabirine açıklamalar yapan mahkum aileleri Diyarbakir hapisanesinin durumunun uluslararası kamuoyuna iletilmesini ve ölüme terk edilen yakınlarının kurtarılması için sonuç alıcı kampanyaların sürdürülmesini istedikler.

Türk devletinin işkence uzmanları için kobay olarak kullanılan Diyarbakir mahkumlarından bir bölümü 81'deki bir duruşmada

10 KASIM

Kürdistan Press'in 3. sayısının piyasaya çıkmasından hemen sonra İsveç Basınına nereden sızdırıldığı belli olmayan bir haber yansıdı.

Bilindiği gibi, Kürdistan Press'in üçüncü sayısında, J. Svensson, CIA ile ilişkilerinden ötürü Türk Milli İstihbarat Teşkilatı MİT'in Palme cinayetine bulaşabileceğini belirtiyor, CIA'nin ise Palme'yi katletmek için yeterli nedenlere sahip olduğunu açıklıyordu.

İsveç Basınına sızan ya da sızdırılan haber de ise, durup dururken Palme'yi fanatik bir Kürt grubunun öldürebileceği iddia ediliyordu.

Kuşku yok ki bu bir tesadüf değildi. Bir takım güçler, inatla ve ısrarla Palme cinayetini Kürtlerin sırtına yıkmak istiyor. Bir kısım basın buna hizmet ediyor. Kamuoyu oluşturuyor.

Öte yandan Güney Kürdistan'da (Irak) özellikle bu yılın ilk aylarından bu yana Kürt gerillaları adım adım ilerliyor. Kürdistan, BAAS işgalcilerinden adım adım kurtarılıyor...

Saddam rejimi sarsılmış.. Muhalefet güçlerinin demokratik bir koalisyonu gündemde.. Özerk bir Kürdistan gündemde.

Türkiye Kürdistan'ında ise deneyli politik güçlerin kararlıca sürdürdüğü anti-sömürgeci siyasal muhalefet içerde ve dışarda hızla boyutlanıyor. Bütün bunlar Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin yerinden sökülüp atılması mümkün olmayan ciddi bir güç haline geldiğini gösteriyor.

Bunlardan çıkarılacak sonuç açıktır. Birileri, ısrarla Kürt halkının var olma hakkını yok etme savaşındalar. Bu savaş kirli ve kanlı bir savaştır. Başarı şansı yoktur. Kürtlerin var olma hakkını ortadan kaldırmaya kimsenin güç yetiremeyeceği açıktır.

Buna bağlı olarak, Palme cinayeti'nin peşini bırakmayacağız. Bu cinayetin ardından bir "Kürt" çıkarılmış olsa bile, bunun hiçbir değeri ve önemi olmayacaktır.

Palme cinayeti'nde bir ulus suçlanıyor.

Bir ulus katil ilan edilmeye çalışılıyor. Buysa, bir insanlık suçudur.

SAHABE KUR

10 SERMAVEZ

Piştî belavbûna jimara seyemîn ya Kurdistan Press, nûçeyek di hinek rojnameyên Swêdî de hate belavkirin. Lê kes nizane ku ev nûçe ji ku derê hatiye girtin.

Weku tê zanîn Kurdistan Press hevpeyvînek digel endamê parlemana Swêdî J. Svensson kiri bû. J. Svensson dabu xuya kirin ku ne dûre ku destê MÎT a Tirkî di kuştina Palme da hebe nema-ze pêwendîya MÎT û CIA bi hev re xurt e. Gelek sebeb hebûn jî ku CIA bixwe jî Palme bikuje.

Rojnameyên Swêdî nivîsîn ku "ne dûr e Palme bi destê grupekî fanatikî Kurdî hatibe kuştin." Tevî ku ji vî gotinê re tu esas tine bû. Bê şik belavkirina vî nûçeya ha ne bê sebeb bû hin hez, bi her awayî, dixwazin kuştina Palme têxin sukra Kurdan. Hin rojnameyên Swêdî bi vî karê han dixwazin awira gelemperî pêk bînin.

Di hêla din da, Pêşmergeyên Kurd li Kurdistana Iraqê, ji destpêka salê da gav bi gav pêşve diçin. Kurdistan ji dagirkerên BE-ES îya gav bi gav tê rizgarkirin. Wek tê zanîn, rejîma Saddam rizîyaye. Nîrên Iraqê ji bo duristkirina koalîsyonekî demokratî pêk hatîye. Doza wergirtina otonomî ya Kurdistana Iraqê jî nêzîktir dibe.

Têkoşîna hêzên siyasî Kurdên yê xwedî tecrûbe li Kurdistana Tirkîyê dijî kolonyalîzm li hûndir li derî welêt geştir dibe...

Ev tişt jî dide xuyakirin ku, têkoşîna rizgarîya netewî ya Kurdistanê bûye hêzeke xurt, ku ne mimkûne bête perçiqandin.

Ji van tiştan netîceyeke zelal tê ber çava: di hêlekî da miletê Kurd yê ku têkoşîneke xurt û dijwar ji bo parastina heyîna xwe dike, di hêla din da hin hêzên din jî dixebitin ku vî têkoşînê bi her awayî biperçiqînin. Ev şerê ha, şerekî qirêj û xwinîye. Serketina van hêzan ne mimkûn e, ev yeka ha derî teqeta her kesekî ye.

Ji bo vî yekê em dev ji pirsê kuştina Palme bernadin. Eger ew têkeve sukra Kurdekî jî ev qet ne pirseke giring e, em dîsa jî dev ji vî pirsê bernadin.

Di kuştina Palme da xebat û daxwaza hinekan ewe ku miletê Kurd wek miletekî qatil bidin xuyakirin.

Ev karê ha derheqê mirovatîyê de gunehêkî gelek mezin e.

Olof PALME Cinayetinde Yeni İzler

□ Kürdistan Press'in İsveç'te piyasaya verilmesinden bir gün sonra, İsveç basınında gene Kürtleri suçlayıcı beyanlara yer verildi.
□ Kürdistan Press, bir İsveçli parlamenterin bilgilerine dayanarak "Palme cinayetinde Türk

Milli İstihbarat Teşkilatı MİT'in de olabileceğini yazmıştı.
□ İsveç basınına kimin tarafından sızdırıldığı belli olmayan beyanlarda ise, cinayetin "fanatik bir Kürt grubu tarafından" işlenmiş olabileceği iddia ediliyordu..

Kürdistan Press'in 3. sayısında yayınlanan röportajında İsveçli parlamenter J. SVENSSON'un "...Palme cinayetinde Türk İstihbarat Teşkilatının da parmağı olabilir..." açıklamasını yapması üzerine İsveç basını, "Palme cinayetine fanatik bir Kürt grubunun karıştığı" iddiasını ortaya attı.

Tekrar gündemleşen konu hakkında İsveç Radyosundan bir muhabir, ANK temsilcisi ile görüştü. İsveç Radyosunun ANK temsilcisi ile yaptığı görüşme, 31.10.1986 günü "Stockholm Nytt" programının ana haber bültenlerinde yayımlandı.

Stockholm Nytt, Kürdistan Press'in yayını ile ilgili olarak ayrıca, parlamenter J.Svensson'a da yeniden sorular yöneltti.

Aşağıda, "Stockholm Nytt" te yayınlanan ANK temsilcisinin görüşlerini ve aynı radyonun parlamenter J.SVENSSON ile yaptığı konuyla ilgili görüşmenin tam metnini İsveççeden Türkçeye çevirerek okuyucularımıza sunuyoruz:

• Olof PALME'nin öldürülme olayı; İsveç polisinin Olof Palme'yi aşırı bir Kürt örgütünün öldürebileceği teorisi üzerindeki çalışmaları, Stockholm'de bulunan Kürtler arasında büyük bir endişe yarattı. Stockholm'de bulunan Kürt temsilcileri; Stockholm Nytt'e, "Bizi büyük bir komploya maruz bırakmaya çalışıyorlar..." dediler.
"... Bazı güçler kürtleri karalamaya, suçlamaya çalışıyorlar. Türk İstihbarat Teşkilatı kürtleri suçlamak için herşeyi yapıyor. İsveç basını da buna alet oluyor. Bir halk nasıl suçlanabilir? Kürtlerin Olof Palme'yi öldürebileceğini nasıl cesaret edip söyleyebiliyorlar? Böyle bir iddiayı nasıl savunabiliyorlar? Bir halkı nasıl suçlayabiliyorlar? Olof Palme'yi herhangi bir insan, bir Kürt, bir Türk, bir Amerikalı, bir Alman öldürmüş olabilir. Fakat bir halkı katil ilan etmek büyük bir yanlışlıktır. Biz böyle bir olayı kesinlikle kabul etmiyoruz. Ve Kürt halkına yapılan suçlamaları hiçbir zaman unutmuyacağız..."

Stockholm'daki kürtler endişe içinde yaşıyorlar. Bizim görüştüğümüz kürtler, kendilerinin "psikolojik" baskı ve tehdit altında olduklarını söylediler. Türk basını da Olof Palme'nin katilinin kürtler olduğunu işaret ediyor. Ve bu konuda sol örgütler arasında bulunan PKK'yı sorumlu tutuyorlar. Özellikle PKK örgütü geçen yıl kendi üyelerini öldürmesiyle dikkatleri üzerine çekmişti. Polis sözcüsü Leif Halberg PKK'nın Olof Palme'yi öldüreceği hakkında hiçbir açıklama

bulunmuyor. Leif Halberg'e göre; "Bu iddiaların hepsi birer spekülasyondan ibarettir...polis bu konuda basına vereceği hiçbir bilgi yoktur."

ANK ise; "Kürtleri savunabilecek resmi kurumlarının olmayışından dolayı, kürtler günah keçisi olarak gösterilmeye çalışılıyor..." demektedir. ANK temsilcileri Olof Palme cinayetinin bir gün önce çözülmesini istiyorlar. "Kürtler suçlama kampanyaları altında yaşamak istemiyor." Stockholm'daki kürtler, kendilerinin bir komploya maruz bırakıldıklarını söylüyorlar. Kendisiyle görüştüğümüz bir kürt temsilcisi olay hakkında şunları söyledi; "Biz bu suçlamaların MİT tarafından organize edildiğini ve MİT'in provakasyonu olduğuna inanıyoruz. MİT yurtdışında bulunan kürtleri susturmaya çalışıyor. MİT'in amacı dünya ilericisi kamuoyuna kürtleri kötü tanıtmaktır."

Röportajı hazırlayan: Willi BORG

J. Svensson Görüşlerinde Israr Etti

□ Aynı radyonun Parlemlenter J. SVENSSON ile yaptığı görüşmenin metni:

Bu sabah "Stockholm Nytt" de kendileriyle görüştüğümüz kürtlerin Palme cinayeti hakkındaki endişelerini belirttikten sonra, Palme cinayeti hakkında kendisiyle görüştüğümüz VPK (Sol Parti Komünistler) milletvekili Jörn SVENSSON konu hakkında şöyle dedi;

"Türk İstihbarat Teşkilatı çok bilinçli olarak kürtlerin O. Palme'yi öldürdüklerini yaygınlaştırmaya çalışıyor...Kürtler bir komploya maruz bırakılmışlardır. MİT kasıtlı olarak kürtleri suçluyor. MİT'in kürtlerle ilgili suçlamalarda kesinlikle parmağı vardır. Çünkü, Olof Palme'nin ölümünün hemen ardından askeri cuntanın güdümündeki basın kürtleri ve özellikle PKK'yı katil ilan etti. Türk basınının bu iddiası İsveç'teki bazı yayınlar tarafından çok kötü ve adeta Kürt düşmanlığına yol açabilecek bir şekilde yaygınlaştırılmıştır..."

SVENSSON, Türk gizli polisinin olayla ilişkisi üzerine de şunları söyledi; "Genelde Batı Avrupa istihbarat örgütleri ve özellikle Akdeniz ülkelerinin istihbarat örgütleri Amerika istihbarat örgütü CIA'nın güdümündedirler. Ve bunlar bazı önemli politik konularda dünya kamuoyuna kötü informasyon yaymaya çalışıyorlar. Palme olayında da bunu yapmışlardır."

MİT Di Kuştina Olof PALME De

Parlamentera VPK Jörn Svensson û Nuçevana ANK

Ev hevpeyvîn di hejmara sêyemîn de, bi zimanê tirkî hatiye weşandin. Roja ku rojnameya me li çapê bû, ANK li gel J.SVENSSON hevpeyvînek çekiribû. Ji ber kêmbûna wextê, me nedikaribû di hejmara sêyemîn de kurdîya wê jî bidin. Em di vê hejmarê de hevpeyvîne bi kurdî jî pêşkêşî xwendavanên xwe dikin.

□ Di kuştina Olof Palme da, di bingeha teza bêşdarbûyîna dewleta Tirk de çi heye? Yanî sedemên ku dewleta Tirk seferberê vî tiştî kir, çi ne?

□ SVENSSON; Grûbek dewlet hene, ku ev dewlet bi nêzîkiya xwe ya Amerikayê tîn nasîn. Bê şik rexistinên polîsên dizî yên van welatan, nêzîkî Amerikayê ne. Ji ber zaf nêzîkiya xwe ya bi Amerikayê, yekser (dîrek) pêwendîya rêxistinê polîsên dizî ya Tirk, bi vê kuştinê re dibe ku hebe. Di nav van de, bi tevî Tirkîye, yên dinê ku yekser xwedî pêwendîya CIA'ye ne, mirov dikare ew rexistinê polîsên dizî yên Afrikayê Başûr, Şîli û Îsrailê jî bijmêre.

Olof Palme di polîtîka navnetewî de, maf û întereseya hindek welat û milletên cûr be cûr, di destê xwe de digirt û xwedî însiyatîv bû. Ji ber vî pozîsyona wî, dibû ku hinek dijber nesaxîya wî bixwazibin. Di nav wan dijberên wî yên ku min jimart, mirov nikare MİT'ê jî wan cihê bigre. MİT jî wan yên dinê zêde paqjîr û "bi bawerîr" nîne.

Kar û barên polîsên dizî, bi giştî wisa ye. Ev rexistinên polîs yên dizî di karê xwe de alîkarî û tevkariya hevdu dikin. Ev jî ber vê sedemê ye; Kî dikare karê ku tê xwestin bi awayekî ewletî (emîn) bi cih bîne. Di van karan de, qaideyek wisa nîne ku rexistinê polîsên dizî ya welatê xwe tenê di bûyerê de yekser bi kar binin. Ev tevkariyeye cihê-reng û bi dor e. Her mîna ku di pêwendîya înfomasyonê (malûmat) de, jî îmkaniyeta hevdu îstîfade dikin. Ev di casustîya (îspîyon) Rojavayî de tişteke pir tebîî ye. Di nav van rexistinên polîsên dizî de, Şef-Ajanek heye, ku ew di bin ferdandariya CIA'yê de dizî kar dikin. Ev rewşê, ku hertim Amerikayê di hemû pirs û pirsgirikan de, xwedî ferdandariyeye xurt dike. Di rastîyê de evana tiştên ku mirov nûha pê dizane nînin, bê şik ev tiştên kevn in.

Ji ber van hemû sedeman mirov dikare bibêje, ku rexistinê polîsên dizî ya Tirkîye MİT, di kuştina O. Palme de yekser xwedî peyv û kirin e. Mirov dikare bi vê tiştê bawer bike.

□ Wekî ku hûn jî dizanin, dewleta Tirk, herman piştî kuştinê bi wesitêya dezgayê ragi

yandinê xwe kurdan gunehbar kir. Yekser bi gunehbarkirina PKK'yê ve kurdan gunehbar dikir; Gelo li gor we berê kuştinê, plana kuştinê hatibû çekirin? Û jî bo pêkanîna wê kar û bar hebû an na?

□ Wekî ku hûn dibêjin mimkine bibe. Lewra ew gunehbarkirina ku yekser li ser kurdan hat kirin, li ser PKK û li ser hêzên rizgarvanên netewî yên kurdên dinê jî hat kirin. Armanca wan, tenê lewitandin û ji çavxistinê têkoşîna rizgariya netewî ya kurd bû. Pêşîya hemûyan hilbijartina wan ya PKK ê, ji ber hinek sedemên hêsan dihat. Lêbelê, bi giştî dixwastin têkoşîna rizgariya netewîya gelê kurd jî çavde bixin, gunehbar bikin û derbeke giran li vê têkoşinê bixin.

Dewleta Tirk jî bo gunehbarkirina têkoşîna gelê kurd û jî bo pêwendiyên ku berê hindek bi polîsê dizî ya Swêdî re hebû, dixwest xurt bike. Ji bo vê yekê gelek enerjî serf kir. Ji bo dewleta Tirk ev kuştin keyseke zaf baş û mezin bû.

Li hêleke dinê jî gunehbarkirinê, ji bo derb lêxistinê kes û hêzên tekoşerên kurdên li welatên Ewropa xwedî statuya multeciya (penehende) polîtîk in, dewleta Tirk dixwest ev statuya wan xêra bike û astengê li ber xebata wan şebîke.

□ Bi van herdu pirsên me ve girêdayî, pirseke me yê dinê jî heye; Gelo ev kuştin ne jî ber sedema ku Swêd, statuya polîtîk mirovên şoresgerên netewîya Kurdistanê dide, multeciya (penehende) polîtîk qebuldike, jî bo vê yekê dewleta Tirk Olof Palme ne kuştibe?

□ Ev jî dikare di nav alternatifên dinê de cih bigre. Dewleta Tirk li dij rexistinên kurdan şerekî eşkere vekirîye. Ger em jî bo vê yekê nimûneyek berçavî bidin; Dema ku Swêd daxwaziya iltica ya kurdên polîtîk wedigerîne baş dixuye ku hikûmeta Swêd, bi ser riya polîsê dizî ya Swêdî, SAPO ve agahdariyên çewt û derew ji polîsê dizî ya Tirkîye-MİT'ê werdigre, Hikûmeta Swêd li gor wan agahdariyên çewt biryar distîne û wan jî Swêdê derdixe. MİT'ê Tirkîye carna ev agahdariyên çewt û derew bi riya polîsê dizî yê Almanya Rojava digihîne SAPO'yê. Ev jî nişan dide ku hikûmeta Swêd dema ku derheqa multeciyan polîtîk biryar digre bi tevayî aza nîne.

Piştî kuştina Olof Palme, gunehbarkirina kurdan tesîrekî ne baş li awira gelemperî ya Swêd kir. Ev jî bo multeciyan kurd rewşekî nebaş pêkanî. Herwuha daxwaza dewleta Tirk jî ev bû.

KÜRT AKADEMİSİ

- Bir süreden beri devam eden Kürt Akademisi kurma çalışmaları geçtiğimiz günlerde yeni bir boyut daha kazandı.
- Almanya'nın Kassel kentinde yapılan bir toplantıda kuruluşu tamamlanan Akademi, toplantıya katılan Kürtlere tanıtıldı.

- Kürt Doktorları Birliği'nin, bir vakıf oluşturarak, vakfın himayesinde bir Kürt Akademisi kurma girişimleri ise henüz sonuçlanmadı.
- Kassel toplantısında kuruluşunun tamamlandığı bildirilen Kürt Akademisine 7 kişilik bir bilim komitesi seçildi.

Ekrem ROJHAT bildiriyor
Kassel • Almanya ANK

• 1986'nın ilk aylarında DR. Kazım TAŞ imzalı bir çağrı mektubu ile Almanca bir tüzük bazı Kürt yazar ve araştırmacılarına gönderildi. Çağrıda, Kürt doktorlarının oluşturacakları bir vakfın himayesinde bir Kürt Akademisi kurulması tasarlandığı ve konu ile ilgilenen yazar ve araştırmacıların Düsseldorf yakınlarındaki Rattingen'de yapılacak toplantıya katılmaları isteniyordu.

• Söz konusu toplantıya 20 kadar Kürt katıldı. Bu toplantıya katılan bir grup Kürt aydını ise, Kürt Akademisi'nin kurulduğunu belirterek, iki çalışmayı birleştirmenin gerekli olduğunu belirttiler. Kuruluşu, İ. Aksoy, H.Reşo, K.Fuat, Dr.Ahmet, bir Alman prof. ve Aleksandr isimli kişilerin gerçekleştirdikleri de açıklanmıştı.

• Toplantı bir sonuç alınmadan dağıldı.

• Kassel toplantısı, yukarıda sözü edilen grubun girişimi ile yapıldı. ANK muhabiri toplantıyı izleyerek toplantıya katılanlarla ve toplantıyı düzenleyenlerin, akademi sorunu üzerine görüşlerini aldı.

• Kürdistan Press yayın pratiği içinde bunları okuyucularına vermeye çalışacak.

• Bu sayıda, kurucu üyelerden Hemreş Reşo ve Kemal Fuad ile yapılan bir röportajın türkçe çevirisini sunuyoruz.

□ Seçilen Komitenin tam adını ve seçilen kişilerin isimlerini lütfeder misiniz?
□□ Sana yazayım, "Encumanî Zanistî Akademî Kurd", seçilen 7 kişi ise şunlardır; Hemreş Reşo, Dr. İsmet Şerif Vanlı, Kemal Fuad, Dr.Fuad Hüseyin, Dr. Şefiq Qazzaz, Feriyyad Fazıl Omar, Prof. İngewerson.

□ Akademinin kuruluşu ve ön çalışmaları hakkında kısa bilgi verirmisiniz?
□□ 5-6 yıl önce böyle bir düşünceye varmıştık. Kürt halkı kendini bilmeli ve herşeyden önce kendisini tanımalıdır.

Kürt Akademisinin oluşturulması düşüncesi eskidir. Kuruluş toplantısından önce 3-4 toplantı yapıldı. Düsseldorf şehrinde bir kaç toplantı, İsveç, Londra gibi şehir ve ülkelerde toplantılar yapıldı.

Ayrıca Kassel şehrinde yeni bir toplantı yapılmıştı. Esas kuruluş toplantısı 23 Şubat 1986'da Düsseldorf yakınındaki Rattingen kentinde yapıldı ve 23.5.1986 tarihinde ise Akademi resmileşti.

□ Bu toplantının gündemi hakkında vereceğiniz bilgiler neler olabilir?
□□ Toplantının gündemi şudur: bilim adamlarını ve araştırmacıları bir araya getirmek, Kürt Akademisi'nin niçin kurulduğunu tanıtmaktır.

Tüz ve programımızı bir çok insana gönderdik. Bunu kabul edenler ve olumlu bulaşlar burada bulunmaktadır.

□ Kürt Akademisi'nin önüne koyduğu faaliyet ve program nedir?
□□ İlk iş olarak Yönetim Kurulu'nun (Komita Zanistî) oluşturulmasıdır. Bu komite çok önemlidir. Gelecek toplantıya kadar önümüze bir dizi iş koyduk. Bunlar;

1-Akademi adına bir yayın çıkarılması

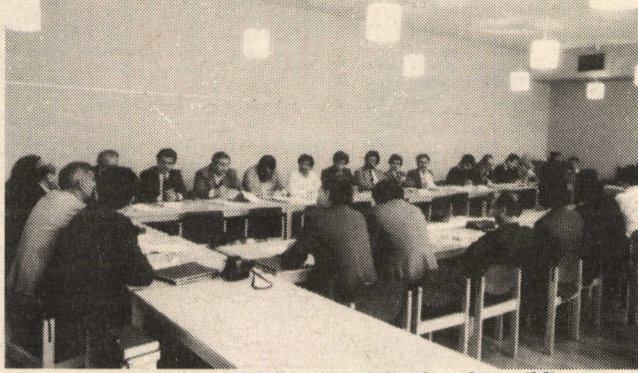
2-Bu toplantıda söylenen ve yapılanların bir dükümantasyonunun hazırlanması

3-Kürt Akademisi ile diğer ülke akademileri arasında ilişkinin kurulması

4-Bu güne kadar Kürt Akademisi'ni tanımayanlara Akademiyi tanıtmak ve Akademinin çalışmaları içine çekmek.

□ Kürt Akademisi'nin Kürdistan mücadelesi açısından yeri nedir?
□□ Düşüncemize göre; Kürt Akademisi'nin Kürdistan mücadelesi açısından yeri önemli ve ileridir. Bilinçlendirme ve bilgilendirme çalışmalarını ileri götürmek Akademinin temel görevlerindedir. Kürt halkının bu tür çalışmalara kesin bir ihtiyacı vardır. Kürt Akademisi herhangi bir örgüt veya ideolojinin çizgisinde değildir, bu nedenle tüm Kürt araştırmacılarının Kürt Akademisi içinde bir araya gelme imkanları vardır.

□ Bildiğiniz gibi, Paris'te ve Bonn'da Kürt İnstitüleri var. Neden bir Kürt Akademisi kurma gereği duyduunuz?
□□ Bu soruyu sormakla çok iyi ettiniz. Bir çok kimse Kürt İnstitüsü ile Kürt Akademisi

Kassel toplantısında Akademiye bir bilim kurulu seçildi

arasında bir çelişkinin, bir karşıtlığın olduğu düşüncesinde. Bu doğru değil. Biz tüm güçlerle birlikte kürt halkı için çalışma yapmayı önümüze koymuşuz.

Belirtmek isterim ki, Kürt akademisi ile Kürt İnstitüsü'nün program ve tüzüklerinde farklılıklar vardır. Çalışma ve görev alanları farklıdır. Bilinçlendirme, araştırma çalışmaları dışında, başka çalışmalar bizim işimiz olamaz.

□Kurdistan Press'den istekleriniz / söyleyecekleriniz nelerdir?
□□Kurdistan Press'i kalpten kutlarız. Umut ederiz ki, Kurdistan Press amaçları içerisinde faaliyetlerini sürdürsün. Kurdistan Press Kürt halkının sesini ülke dışına ulaştırabilin, demokratik bir temelde Kürdistan'ın bağımsızlığı için çalışmalar yapsın. Kutlarız..

Kurdistan Press'e desteğimizi iletiniz.

Arzumuz Kurdistan Press'in yayınlarıyla Kürt Akademisini desteklemesidir. Ayrıca gayet iyi biliyoruz ki Kurdistan Press'de çalışan arkadaşlar, bilen, araştıran, yetkin insanlardır. Onlar da bu çalışmalar içinde yer almalıdırlar.

Kürdistan Press okuyucularına bir çağrı yaparak, K. Akademisini desteklemesini istemelidir.

İsveç Kürt Dernekleri Federasyonu Mülteci Seksiyonu oluşturdu

□ İsveç Kürt Dernekleri Federasyonu, Federasyon Lokalinde her Pazartesi ve Salı günleri saat 14-17 arasında ihtiyaç duyanlara hizmet verecek bir mülteci seksiyonu oluşturdu.

□ Seksiyon, Kürt mültecilerin oturma ve çalışma izinleri, barınma, sağlık, dil öğrenme ve tercümanlık gibi sorunlarda görev yapacak.

□ Federasyon ayrıca Kürt dili üzerine 5 hafta sürecek bir dizi seminer düzenledi. İlgili izlenen ilk seminere 40 civarında dinleyici katıldı.

GECİKMİŞ BİR GÖREV

Rusen ARSLAN

□ Kürdistan Press'in çıkışı, beni 1970 yılına götürdü. 1970 yılında da benzeri bir atılım vardı. Kürdistan'daki solcu aydınlar ile yurtsever-demokrat diyebileceğimiz güçler ortaklaşa bir matbaa kurmak ve günlük bir gazete çıkarmak için bir araya gelmişlerdi.

Girişimin öncülüğünü Türkiye İşçi Partisi içindeki "Doğulu Sosyalistler" grubu ile Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi yapıyordu. sonuçta "Doğu Matbaacılık ve Gazetecilik Anonim Şirketi" adında bir şirket de kurulmuştu.

"Şirket", Kürdistan'ın sorunları ile ilgili kitapları basacak ve bir de günlük günlük büyük bir gazete çıkaracaktı. Girişimi aynı şekilde Devrimci Doğu Kültür Ocakları (DDKO) da destekliyordu ve içindeydi.

Girişim epeyce destek görmüş ve sonuçla karşılanmıştı. Özellikle Kürdistan'daki solcu aydınlarla yurtsever güçlerin ortak hareket ettiği, gazete ve matbaa olayını kiteselleştirmişti.

"Şirketin" kuruluşundan az bir zaman sonra 12 Mart askeri müdahalesi olmuş, ardından Kürdistan'daki yurtsever ve devrimci kadrolara yönelik toplu tutuklama ve yargılamalar yapılmıştı. DDKO'lar kapatılmış, tutuklamadan kurtulanlar ise dışarı kaçmışlardı.

12 Mart, girişimin yarıda kalmasına neden olmuştu. Mahkûmiyetler, ölümler, kaçmalar işe öncülük eden kadroların dağılmasına neden olmuş, yetkili kurul "şirketin" feshine karar vermişti.

Doğu Matbaacılık ve Gazetecilik A. Ş. Kuzey Kürdistan'da, devrimcilerle yurtsever-demokrat güçlerin son kez bir araya gelebildikleri bir eylem olmuştu.

Doğu Matbaacılık ve Gazetecilik amacını gerçekleştirebilir miydi? Buna o günkü şartlarda olumlu cevap vermek zor. Ancak girişimin arkasındaki düşünce önemliydi. Böyle bir şeye ihtiyaç vardı. Bu ihtiyaç devamlı gündemde kaldığı içindir ki, 16 yıl sonra değişik nitelik ve biçimde (ANK) Ajansa Nuçeya Kurd ve Kurdistan Press doğdu.

Bir ulusal kurtuluş mücadelesi, yalnız askeri örgütlenmesi ve eylemleri ile başarıya ulaşamaz. Özellikle dünya kamuoyunun desteğini sağlayabilmek, haklılığını dünyaya duyurabilmek için, geniş

bir informatif örgütlenmeye, yine yoğun bir diplomasiye ihtiyaç vardır.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi uzun bir sürece dayanır. Güçlü bir askeri örgütlenmesi de vardır. Bugün 40 bin Pêşmerge sömürgeci devletlerle fiilen savaşmaktadır. Milisleriyle birlikte silahlı güç 200 bine varmaktadır. Buna rağmen mücadele, henüz amacına ulaşmamıştır.

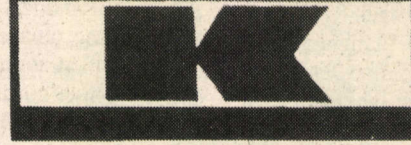
Şüphesiz ulusal kurtuluş mücadelesinin başarıya ulaşmaması oluşunun birçok nedeni vardır. Böyle kısa bir yazı içinde bunları tartışmak olanaksız. Ama, kabul etmek gerekiyor ki, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, sesini dünyaya duyurabilecek mekanizmaları henüz oluşturabilmiş değildir.

ANK ve Kürdistan Press. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesindeki bu boşluğu gücü oranında doldurmayı amaçlamış mütevası, gerekli ve etkili bir atımdır. Başarıya ulaşması zorunludur. Ajans ve Gazete başarılı olduğu sürece, Kürdistan devrimi de sesini duyurmuş olacaktır.

Başarıda ise ikili bir görev vardır. Bu görevlerden birisi **Kürdistan Press'** i çıkarılana düşmektedir. Bunu Seyit HEVAL gazetesinin 3. sayısındaki yazısıyla çok iyi belirlemiştir. Seyit HEVAL "Herşeyden önce, böylesi bir yayın organı belirli bir perspektif taşısa da, bir siyasi eğilimin sesi olmamalıdır. Başındaki insanlar bir siyasi görüş taşısa da -ki mutlaka öyledir- bu böyle olmamalıdır." diyor. Buna eklenecek bir şey yok. Tamimatına öyle de olmalıdır.

Ancak, bir de Kürdistan Devrimi için mücadele eden güçlerin görevi vardır: **Kürdistan Devrimi'nin sesi olmaya devam ettiği müddetçe Kürt Haber Ajansı (ANK) ile Kürdistan Press'i desteklemek**, onları devrimin kalıcı birer kurumu haline getirmektir. ANK ve Kürdistan Press'in omuzundaki yük ağır, görevi zorludur. Kürdistan Press bu yükü omuzlamaya çalışacaktır. Ancak Kürdistan Press'in de Kürdistan'daki anti - sömürgeci güçlerden, Kürdistan devriminin dostlarından fiili olarak destek beklemeye hakkı olsa gerek...

KOMAL basım yayım dağıtım

KOMAL Yayınevi Uluslararası Kitap Fuarında

Frankfurt ANK

□ 1-6 Ekim 1986'da Frankfurt'ta düzenlenen, Yaklaşık 80 ülkeden 6500 yayınevinin katıldığı 38. Uluslararası Kitap Fuarı'na, bu yıl ilk defa KOMAL Yayınevi de katıldı.

Alman CON yayınevi ile ortak sergi açan KOMAL Yayınevi'nin sergisi fuara katılan Almanlar tarafından ilgiyle karşılandı. Dağıtılan bir bildiri de KOMAL Yayınevi'nin kuruluşu ve geçirdiği süreç anlatıldı. Sergiyi ziyaret edenlere geniş düzeyde bilgi verildi.

Serginin açılması ve Kürt Yayınevi olarak KOMAL Yayınevi'nin fuara katılması,

si, Kürdistan'daki mücadelenin yansıtılması ve Kürt ulusu üzerindeki baskı ve soykırım girişimlerinin teşhiri açısından yararlı oldu.

Fuara KOMAL Yayınevi'nin yanı sıra çocuk kitapları bölümünde İsveç'in Stockholm kentinde faaliyet gösteren "Kurdiska Kulturförlaget" te katıldı.

□ KOMAL yayınevi, 1974'de Ankara'da kurulmuş ve 23 kitap yayınlamıştır. Kitapların tümü yasaklanarak toplatılmış ve haklarında çeşitli davalar açılmıştır. Halen KOMAL'ın sahiplerinden Recep Maraşlı Diyarbakir'de, Zülküf Günay ise İstanbul'da yargılanmaktadır. Aynı zamanda KOMAL'ın genel yayın yönetmeni olan Recep Maraşlı 33 yılı Yarğutay'da onaylanan 36 yıllık cezaya çarptırılmıştır. Zülküf Günay ise 84 kişilik RIZGARİ davasında yargılanmaktadır.

□ KOMAL'ın Ankara dışında, İstanbul, İzmir, Bursa, Diyarbakir, Adana, Bitlis ve VAN illerinde dağıtım büroları bulunmaktaydı. 1978-79 döneminde ani baskınlarla bütün bürolar kapatıldı, arşiv ve kitaplarına el konuldu.

DEWLETA TIRK DAGIRKER E

TIRSEKE TALANKER

Piştê destserdana (darbe) 12 yê Îlonê, cih û rewşa Tirkîyê li heremê naveroka xwe ya nû wergirt. Dewleta Tirkîyê îro bûye tirseke talanker û dagirker yê herî har.

Dewleta Tirk, nûha civata xwe di merc û nîre psîkolojiya şer de digre. Ji bo vê yekê xebateke taybetî dike. Herwisa rewşeke weha, ku mîna bi Bûlgarîstanê re, ha dê dest bi şer kir, ha nekîr, li bernameya xwe dihêle. Her roj û her gav gefdide (tehdîd), mîna ku dê nûha êrişê ser Yûnanîstanê bikin. Dîsa li gor vê bi awayeke fireh tê gotûbêj kirin, ku êrişeke li dijî Yûnanîstanê, dê çiqas esker û çiqas balafir, di çiqas zemanê de, ji kîjan herêmê, dê têkil û beşdarê êrişê bibin... Li Qibrîsê, alayên leşkerî yên dagirkerên Tirk hertim amade tê girtin. Li hêlek bi ava Feratê, gef li Sûriyê tê dayin û li hêla din jî, tê gefdayin, ku ordiya Tirk çî çax be, dê xwe ji ser sînorên Sûriyê derbaz bike.

DEPOYEK MILÎTARÎST

Dewleta Tirk, yekser (dîrek) bi fermana Amerîkayê parêzgeriya rejîma Seddam wergirtiye ser xwe û bi awayeke sistematîkî êrişê ser berxwedankar û tîkoşerên kurdan dike. Ji bil vê, tu sedema xwedîkirina eskerên 800 hazarê zêdetir nîne. Ew kurtepiştiya ku di derbarê gefdayineke (tehdîd) li Sovyetê tê kirin, bi xwe çirokeke şovenîst û kevn e. Ji xwe di 60 salên dîroka komara Tirkîyê de, qet nelihvîkirînek hîdûdî bi Sovyet re çênebûye. Ji bo vê yekê rastîya di binê xwedîkirina nêzê milyonek leşker ev e, ku ew erka (wezîfe) ji bo planên şer, talankerî û dagirkeriya împeryalîstîya ku Tirkîyê, ji Amerîkayê wergirtiye ser xwe, baş diyar dike.

NAVENDIYA ÊRIŞÊ KURDISTAN

Bûrjûwaziya tirk ji vê rewşê haydar e... Beşek ji wan, ji ber ev planên dagirkeriyê û ji ber ev erka parêzgeriya împeryalîstîya êrişkerî, zaf tedîrgîn û bêddil e. Ketiye nav pîrsên hundirî yên Tirkîyê ji wê plana dagirkerî tedîrgîn e. Yên ku yekser xulamîya Amerîkayê wergirtiye ser milên xwe, amadekirina propagandayên dagirkerî û talankerîyê de di warê politîka û dîplomasiyê de gavên şaş diavejin.

Ev rewş di warê tîkoşîna rizgariya netewî û civakiya Kurdistanê de zaf girîng e. Dewleta tirk di qada (sehe) êrişkeriya împeryalîstîya herêmê de, Kurdistan daxe ber xwe. Ev êşkere diyar e. Dîtina me ev e, ku ne şoreşgerên Kurd û ne jî yên Tirkan bi awayeke xurtî, hay ji baldariya rewşê nînin. Nimayîşên Özal, bûyerên TÜRK-İŞ'ê yan jî xebata damezirandina partîyeye sosyalîst, hertim bal û serincên mirovên me dikşînin, bi awayekî giştî, di navendiya xwe de digrin. Lêbelê, ger mirov piçek baş bala xwe bide, dibîne ku armanca dewleta Tirk tiştêkî din e. Sedemên bîngehî bal kişandina Kurdistan Press li ser Kurdistanê Başûr, ji ber vê yekê ye.

JÎ FILÎSTÎN HETA KURDISTANÊ

Piştê ku împeryalîzm yekser nikaribû kontrola Başûrê Libnanê bike, wê bi Israîlê ra da istîlakirin. Dîsa piştî perçebûna R.R.F. (Rexistîna Rizgariya Filîstîn) wê gavê rola cendîrmîtiya Israîlê ket plana duwemîn. Di şûna Israîlê de, ji ber ew Îrana Xumeynî, ku di dema dîrokê de bi serhildaneke gelerî ya mezin xwe guherand, vêca Tirkîyê di herêmê de bû yekemîn cendîrmîya împeryalîzmê. Ev cendîrmîtiya împeryalîzmê Tirkîyê, ji nexweşiyên (pîrsên) hundir jî dihat. Û bi wê krîzên êrişê ve jî hemwext bû. Bi kêmanî ew Kurdistanê ku ji sê aliyên dinê ve dihat xwedîkirin di bin destê dewleta Tirk de hebûneke girîng bû.

Di 1983 an de, di wan rojên ku Tirkîyê bi piştgirîya împeryalîzmê û daxwaziya Iraqê êrişê ser Kurdistanê kiribû, wê gavê li dorhêla sîno-

rê Yekîtiya Sovyetê hêzên NATO manewraya (tebîqat) Express-83 çêdikirin...

Îran jî bo lexistina derbekî vebir (kes:in) li rejîma Seddam, dabû xuyakirinê, ku êrişekî mezin bibe ser Iraqê. Beşek jî vê êrişê, di herêma Hacî-Umrân de dest pêkiribû... Komîteyek bazirganî (ticarî) ya tirk jî, bi peymana xurtkirina pêwendiyên bazirganî û ji bo avakirina xeta petrolê -navbera Tirkîyê û Îranê- ji Îranê vedigeriya. Paşê jî ew bûyerên Hekarîyê çêbûn. Mîna ku ji berê ve hatibû plan û bernamêkirin, Özal di roja êrişê de got; ku sed "eşqîya" hatin kuştin. Baş diyar bû ku Serokwezîr derew dikir. Bi daxwazî û zanabûna xwe derewan dikir. Di bîngeha xwe de ew êriş (êrişa balafirên Tirkîyê li ser navçeyên rizgarkirî ya Kurdistanê Başûr 15.8.1986) manewrakî zaf giran bû. Her jî ber çibe, ku bi taybetî di ew hefteya ku rojnameya me dê dest bi çapa xwe bikira li Kurdistanê Bakûr bûyer çêdibûn, esker, sûbay ew xulamên hikûmetê bi navên "parêzgerên gundan" (köy koruyucusu) dihatin kuştin, lêbelê ne "şopçûyîna germ" (sıcak takip), ne jî tu bersiv ji hikûmetê Tirkîyê nedihat. Xwe nişandana balafirên diyar e ku ji daxwaziya krîza talankerîya tirk ve dihat û ew êriş jî bo kontrolkirina bersivdayîna hêzên li herêm bû. Li ber rewşa dagirkerîneke muhtemel, bersiva dinyayê dê çî bibûya? Ya Yekîtiya Sovyetê, bi taybetî ya Îranê dê çî bibûya? Ordîya Tirk ji nav xaka ku destê Pêşmergeyan de ye, dê çiqas bikaribûya derbaz bibûya. Herweha ew ceribandînen qirkirinê, ji 83 an vê de gaveke din jî pêşde diçû.

FATÛRAYA TALANKERÎYÊ

Bê şik rizgarkirina "biraderên tirkê Kerkûkê" ne xema dewleta Tirk e. Li hêla dinê diyar e, ew ceşên ku hejmarên wan ji 200 hazarê zêdetir, bi tevê ew erebên li herêmê, dê li dij dagirkerîna Kurdistanê berxwe bidin. Vê yekê dewleta Tirk jî dizane. Herwekî din dewleta tirk vêya jî baş dizane, ku ew Pêşmergeyên ku bi awayeke serberzî li hember dagirkerên BAAS çawa li berxwe dide û radiweste, ew ne pariyeke ku bi hêsanî bê daqurtandin. Li hêla din dîsa diyar e ku dewleta Tirk nikare êrişek bibe ser ew Xumeynîyê, ku bawer e, rîya ku diçe Qudûsê ji Bexdadê derbaz dibe. Li hember van tiştan, çima daxwaziya têkilkirina ew herêmên petrolê nav misaqê milî ku di sala 1924 an de ji Îngîlîzan re hat pêşkêş kirin, dibe politîkaya dewletê?

Di vî warî de, ev mesele yekser ne tenê meseleya dewleta Tirke, dixuye, ku di bîngeha xwe de meseleya (pîrsa) împeryalîzmê bi xwe ye. Ev ciddîyeteke wisa girîng dixwaze, ku divê mirov hertim li ser bala xwe baş bigre.

Ev çend salên şerê Iraq û Îranê ye ku rêwebîrên dewleta Tirk, di kêysa vî şerê de, bi bazirganiya xwe ya xasûk, kîsa xwe dadigrin û dibêjin; "em bê alî ne" û "em alîyek jî nagrin"! Lê li hêla dinê, di vê dawiyê de nişkave zimên guherandin û dibêjin, "hindek rolên taybetî dikeve ser Tirkîyê". Bi gotareke wezîrê derva yê Tirkîyê Halefoğlu, yê li Koma Miletan, ev tişt li rojnameyên Tirkîyê jî hat gotûbêj kirin.

Navendiya gotûbêjan jî, Kerkûk û Petrol e. Bi tevê vana jî, ji hêla Tirkîyê ve ihtîmala awabûna Kurdistanê otonom dê tu car neyete pejirandinê (qebûlkirinê).

Ew xeta petrola 46,5 milyon ton ku ji Kerkûkê pompe dibe, 641 kilomêtrêyê vê xetê jî nav axa Kurdistanê derbaz dibe. Dewleta Tirk jî bo kirîya rê, her sal 210 milyar lire werdigre. Wekî dinê jî, Tirkîyê jî sed bermilên petrola ku bo xwe bi kar tîne, ji vêya 35 bermil jî Iraqê dikire. Ji ber bazirganiya ku bi Iraqê ve heye, pêwendiyê rîya navnetewî jî, ji bo aboriya Tirkîyê pîr girîng e. Ji bo vê yekê dewleta Tirk ditirse, ku li Iraqê rejîmeke hevalbende Îranê bê ser hikûm. Ji vêya jî girîngtir, çêbûna Kurdistanê otonom e.

Di çî rewşê da bî, divê ku dewleta Tirk wan kevîrên îdeolojîkîya xwe yên bîngehî biavêje. Tê zanîn ku van kevîran neyên avêtin, demokratîbûyîna Tirkîyê jî ne mimkin e.

POLÎTÎKANÊN BÛRJÛVAZIYA TIRK ÇI DIBÊJIN?

ÇAXLAYANGÎL; "Tirkîyê ne dagirker e. Heta ku ew ewletîya (emniyet) xwe di xeterê de nebîne, tiştêkî wisa nake."

ew nikare ji bo vê yekê sedemek nişanbide."

DEMİREL; "Ez ji tiştêke wisa bawer nînim. Komara Tirkîyê dewlet e. Bi hizir û fikir xwe tev dide. Dewletê beyan kir, ku dê ew têkilê şerê Îran û Iraqê nebe. Nûha

Prof. Aydın YALÇIN; "Pîrsa Kerkûkê di dîroka Tirkîyê ya nû de pîrseke xwedî taybetîye. Di maneyek xwe de, pîrsa Kerkûkê mîna pîrsa Qibrîsê ye. Di nav sînorên

Misaq-î Millî de bû."

"...Rojava naxwaze ku Tirkîyê bikeve rewşeke krîtîk. Lê parçebûna Iraqê dê Tirkîyê bixwe nav rewşekî krîtîk..."

"...Herêm, herêma me ye. Ger em di pîrsên, ku derheqê me de ne, ji wan haydar nebin, dê ji me bê pîrsîn ku em hene yan nînin. Her bûyereke nû pîrseke peyda dike. Atatirk, pîrsa Hatayê (Antaqya) çawa hel kir?"

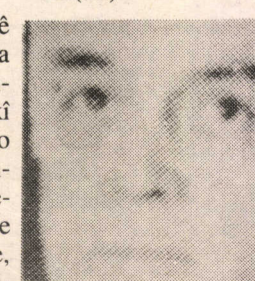

Doç. İzzettin DOĞAN; "Tiştêke weha çênabe. Li dinyayê dema bikaranîna bi hêz û zordestî qezencîkirina erd, qediyaye. Sovyet jî, wa ye amadekirînen xwe dike ku

ji Afganîstanê derkeve. Amerîka êdî dev ji vê riyê berdaye..."

"...Em bibêjin ku hûn ketin Kerkûkê, lê dawiyê? Hinekê dinê jî, dê bikevin Qers û Erdexanê. Ew Tirkîyê ye ku bikevî nav sînorên yên dinê, wê gavê ketina nav sînorên xwe jî tîne merca gotûbêj kirinê."

"...Ev senaryoya ha jî hêla Amerîka ve hatiye organîzekirin. Amerîka nûha hînek tiştan bi vekirî nake. Armançên xwe wek armançên rewşenbîrên welatekî nişan dide. Ji ber ku naxwaza careke din imaja amerîkayê pîs (kötü) bîne meydane. Ev doz (mesele) jî ber vê yekê di nav rewşenbîrên tirkan de terefîdar peyda kir(dît)."

Hasan Esat İŞİK; "Ev pîrsên me yên ku hertim ji hêla hêzên dinê tîne rojevê (gündem), min zaf dide ber hizir û fikrê. Ev kemîna Amerîkayê ye. Rojava dixwaze

ku Îranê bide rawestandin û cezakirin. Plan û deken wan jî bi karanîna Tirkîyê ye. Bi kurtî Israîl û hindek dewletên Erebiyên liberal dikarin jî vî senaryoyê re bêjin erê."

Di rojnameya MILLİYET'ê de, R. BALLI diyar dike, ku rojnameyên Tirk û yên dinyayê û politîkzanan, gotûbêja senaryoyekî dikin. Ew derheqê vî senaryoyê de van agahdariyan dide:

"Li gor berhevkirina agahdariyên me, yên li gelek cihên ji hev cuda ev senaryo dê wisa bê bi karanîn;

—Îran jî bo êrişa dawî xwe amade dike. Dema ku Xumeynî derba dawîyê li Seddam bide, dê Tirkîyê bikeve nav şer û herêma petrolê û Kerkûkê dagir bike.

—Yekîtiya Sovyet dê bi awayekî xurt li hember derkeve û şûnde kişandina esker ji Kerkûkê ji Tirka bixwaze.

—Di vî rewşê de Amerîka bêşdarê mercê dibe û li dij "êrişeke" muhtemel ji Sovyet, "hêzên bi lez" (çevik kuvvet) li Rojhilatê Anadolê -ew ciyên ku berê ji wan re hatiye amadekirin- bi cîh bikin.

—Mîna ku di êrişa Qibrîsê de bûbû, "serberziya netewî" ya awira gelemperî (raya giştî-kamuoyu) dê bigihîje asîmanan. Ew li hember hemû xeterên (riskên) dagirkeriyê, di piştgirîya ev hêza leşkerî bê kirin. Di pêşiyê Özal û rewberên din mîna qehremanan bînin dîtin.

—Tirkîyê, ku bikevî Kerkûkê, hem biraderên xwe "rizgar" dike û hem jî xwedîyê ew herêmên petrolê yên dewlemend, ku berê ji xwe di nav sînorên Misaq-î Millî de bûn dîsa bistîne.

—Bi ketina rejîma Seddam Iraq dikare parçe bibe. Di vî rewşê de Kurd li Bakûrê Iraqê dê meydane vala bibînin, ji xwe ew ji ber şer û valahiya otorîteyê, zor bi hêz bûn e. Ew hêzên parwekar (bölücü) yên ku Rojhilata Tirkîyê bûn, niha li Bakûrê Iraqê ne. Serxwebûna Bakûrê Iraqê ji bo me xetereke mezin e."

Ji ber nebuna cih me ne dikarî ev nivîsar hejmarê 3 an de belav bikin.

Bi direngî jî be em vî nivîsarê pêşî xwendevanên xwe dikin.

Kes Nikare Me Ji Çiyayên Me Bike Û Tewa Bike !

Pêşmerge Gav Bi Gav Kurdistanê Rizgar Dike..

PDK-I

□Li gor daxuyaniya Partî Demokratê Kurdistanê Iraqê:

—Di 20'ê Cotmehê (Oktober) de, Pêşmerge li herêma Mergesorê êrişek bir ser qereqola (rabia) dijmin. Di vê êrişê de Pêşmergeyan qereqola BînaMelayusif kawil kirin û ji tabûra ceşan 3 kes kuştin, 5 jî birîndar kirin û 8 kes jî dil girtin. Bi wan re jî 8 heb kalaşînkof, gelek gulle û hebek jî "cula" bêtel (telsiz) û hebek jî RBG ket destê Pêşmergeyan.

—Êvara 22.10.86 an de pêşmerge û partîzanan li van baregehên leşkerî (ûs) xistin:

a/Alaya Bêgova yê bi teqwiye

b/Qereqolê Girêrêza û Axsipikê. Di vî şerê de, pêşmerge gelek xanî û wesitayên dijmin kawil kiriye û gelek eskerên dijmin kuştîye.

—Di sibeha 22 yê Cotmehê de, pêşmerge û partîzan li nêzikê gundên Bêbas û Ezehê, êrişek bir ser navendiya mufrezeya îstîxbaratê. Şer heta nîvro seet 12'yê ajot û dijmin dev ji qada şer berda û reviya.

—Di şeva 21-22 ya Cotmehê de hêzên PDK-I ketin nav bajarê Dihokê û baregehên leşkerî yên giring kawil kirin. Di vî êrişê de, qereqola li ser rîya Tîrkiye-Iraqê, navendiya polisê bajêr, gazinoyeke turistik û navendiya parastinê (îstîxbarat) hat kawil kirin. Gelek eskerên dijmin û polis hatin kuştin û xanî yên resmî û wesitayên eskerî hate kawil kirin.

YNK

□Li gor daxuyaniya Yekîtî Niştîmanî Kurdistan, Êrişên pêşmerge ser hêzên dijmin berdeyam e:

—Di şeva 10-11 yê Cotmehê (oktober) de, hêzên YNK êrişek birin li ser bajarê Kerkûkê. Şer bi şev seet 1'ê destpêkir heta 5,30 ê serê sibêhê berdeyam kir. Di wê êrişê de pêşmerge van xisaretên jêrîn gihandîye dijmin;

Di encama (netîce) êrişê ser navendiya tesîsê gaza Kerkûkê ev tesîs hate xera kirin.

Navendiya yekemîn tesîsên petrola Kerkûkê ku rojê 30 hezar bermil petrol hildibirî hate kawil kirin.

Santrala termo-elektrik ya bajarê Kerkûkê baregehên leşkerî yên ku bi robotan hatibûn teqwiye kirin, bi awayeke giştî kawil bû.

Di qezaya Dereman du baregehên leşkerî hat dîlgirtin. Hemû materyale wan ber bi navçeyên rizgarkirî ve hat kişandin.

Tesfîyexaneyên petrola Iraqê yê bi navên Cembûr û Cebelbor bi giştî hat kawil kirin, ku ev der pêwîtiya navçeyê hemû Kerkûkê xwedî dikir.

Bîrên petrolê yên Şorava jî hat kawil kirin, ku rojê 100 hezar bermil petrol hildibirî.

Hindek mewzîyên Ordîya 1 û Qolordîya 8. an ya Kerkûkê bombekirin.

Dumalanê 20 qereqol ket destê pêşmergeyan.

Di êrişê de pêşmergeyan xisaretên mezin gihandin dijmin. Navendiya parastina Kerkûkê û çend beşên rexistinê emniyetê, istasyona (Micro-Wave Station) televîzyona Kerkûkê û rîya hesinî ya Babagurgur, navendiya gihastina petrolê û bîna BEES yê Altûnköprü û du baregehên leşkerî hat bombardîman kirin. û di van navçeyan de xisaretên mezin li dijmin hat kirin.

—Di navbera 17-24 ê Cotmehê de, di şerên êrişbirîna dijmin li ser pêşmerge, ku di navçeyên Şivêsor, Malbendîçar 9 helikopter hat xistin. Zedeyî 1000 eskerên dijmin hat kuştin û birîndarkirin. Gelek materyalên bijîşkî (sihhî) hat bidestxistin

—Di vî şerê de materyalên ku ketin destê pêşmergeyan evin:

12 wesitayên (kamyon-otomobil) leşkerî

10 topên hawan

6 topên balafirşik (doşke)

3 çekên otomatîkên giran (Bikeysî)

10 cîhazên muxabere

—Di vî şerê de 5 pêşmerge û du sivil şehîd ketin.

I-KDP

□Irak-KÛRDÎSTAN DEMOKRAT PARTÎSÎ'nin yaptığı açıklamalara göre,KDP'sine bağlı pêşmerge birlikleri önemli düşman üslerine yönelik başarılı operasyonlar gerçekleştirdi.

—Pêşmerge 20 Ekim günü Mergesor bölgesinde düşman karakoluna (rabia) karşı bir saldırı gerçekleştirdi. Pêşmerge bu saldırıda, Binamelayusif karakolunu tahrip edip, hafif tabur caşşlarından 3 askeri öldürmüş, 5'ini yaralamış, 8'ini de yakalamış, ayrıca 8 adet Kalaşnikof tüfek ve bu silahlara ait çok sayıda mermi, 1 adet 105'lik "cula" telsiz, 1 adet RPG ele geçirmiştir.

—22.10.1986 akşamı pêşmerge ve partizanlar,

a-Bêgova takviyeli alayı,

b-Girêrêza ve Axsipikê karakoluna saldırmış, birçok bina ve aracı tahrip edip, çok sayıda düşman askerini de öldürmüştür.

—22.10.1986 sabahı pêşmerge ve partizanlar, Bêbas ve Ezehê köyleri yakınındaki özel bir istihbarat müfrezesiyle çatışmaya girmiş, öğlen saat 12'ye kadar devam eden şiddetli çatışmalar sonucu düşman ağır kayıplar vererek kaçmak zorunda kalmıştır.

—21-22 ekim gecesi, KDP'ye bağlı güçler Dihok il merkezine girip, önemli düşman üslerine saldırmıştır. Genel karayolunu koruyan karakol, polis merkezi, turistik gazino ve Dihok ili istihbarat merkezine yapılan saldırılarda, çok sayıda düşman askeri ve polisi öldürülmüş, birçok askeri ve resmi araç ile bina tahrip edilmiştir.

KYB

KÛRDÎSTAN YURTSEVER BİRLİĞİ'nin açıklamalarına göre, pêşmerge özellikle Ekim ayı içinde düşmana ağır darbeler indirdi

Güney Kürdistan'da Pêşmerge kuvvetlerinin düşman güçlerine karşı saldırıları yoğun bir şekilde devam ediyor. YNK (Yekîtiya Niştîmanî Kurdistan)'a bağlı Pêşmerge güçlerinin 10-11 Ekim gecesi saat 01'den 5,30'a kadar sürdürdükleri 4,5 saatlik operasyon başarıyla sonuçlandı.

Kerkük gaz üretim merkezine yapılan saldırı ile sistem tamamen tahrip edildi.

30 bin varil petrol üreten 1.nolu petrol üretim merkezi tümüyle yok edildi.

Kerkük Termo-elektrik santrali işlemeze hale getirildi.

Robotlarla takviye edilmiş olan üç hava atış üssü yok edildi.

Caşş'ların üstlendiği Dareman kasabası ele geçirildi, kasabada varolan tüm ihtiyaç maddelerine el konuldu. Ayrıca kasabadaki iki Alay karargahı tahrip edildi.

Irak'ın en büyük kapasiteli CEMBUR petrol üretim mer

kezi işlemeze hale getirildi.

CEBELBOR doğal gaz tesisleri tahrip edildi.

100 bin varil kapasiteli ŞAROVA petrol kuyuları tahrip edildi.

Kerkük 1. ordu ve 2. kolordu askeri mevzileri bombalandı.

Kerkük'e yakın DUMALAN bölgesinde 20 düşman karakolu ele geçirildi.

Kerkük askeri istihbarat dinleme ve izleme merkezi ile Gizli Emniyet Örgütü'nün çeşitli üsleri tahrip edildi.

Kerkük TV istasyonu tahrip edildi.

BABAGURGUR demiryolları petrol taşıma merkezi tahrip edildi.

ALTINKÖPRÜ'de BAAS Parti binası tahrip edildi ve iki askeri birlik karargahı bombalandı.

17-18 Ekim 1986'da ŞİVÊSOR bölgesine saldıran 5 helikopterden 3'ü düşürüldü 1 pilot esir alındı.

20.10. 1986 günü ŞİVÊSOR bölgesinde 5 askeri karakol ele geçirildi, bir helikopter düşürüldü.

23-24 Ekim gecesi, Irak hükümet kuvvetleri havadan ve

karadan Pêşmergenin üslediği MALBENDİÇAR bölgesine karşı bir saldırıya girişmiş ancak Pêşmergenin direnişle karşılaşan düşman ağır bir yenilgiye uğratılmıştır.

Bu savaş sırasında:

9 helikopter düşürülmüş,12 askeri araç, 10 havantopu, 6 Doşka (uçaksavar), 3 ağır silah (Bikeysi), 10 muhabere cihazı ve çok sayıda esirle birlikte birçok hafif silah ve mermi ele geçirilmiştir. Bu savaş sırasında 5 Pêşmerge ve iki sivil şehit düşmüştür.

**ABONE BE
ABONE BIBİNE**

Paris'te Bir Kürt Bilim Ve Kültür Kurumu

□ Kürt Enstitüsü, Şubat 1983'te Paris'te kuruldu.

□ 3.5 Yıldan beri faaliyetlerini sürdüren Kürt Enstitüsü, genel arşiv çalışmalarını yanında, Fransa'daki Kürtlere sosyal ve hukuksal alanda da hizmet veriyor.

□ Aşağıdaki yazı, ANK muhabirleri tarafından, kendilerine Kürt Enstitüsü çalışanlarının verdikleri bilgilere dayanarak hazırlandı.

• *Ulusal kurtuluş mücadeleleri, çok boyutlu ve uzun sürelidir. Salt askeri stratejilerle, güçlü ordular yenilgiye uğratılabilir, ama bu ulusal kurtuluş mücadelesinin hedeflerine ulaştığı anlamına gelmez. Mücadele ancak hayatın her alanında sürdürülebildiği, güçlü ulusal kurumlar yaratılabildiği ölçüde kazanılabilir. Ulusal bağımsızlığı kazandığı halde, sömürgecilerin dilini resmi dil olarak kullanmak zorunda kalan, işgalcinin kültürünü yeniden üreten toplumların trajedisi bütün dünyanın gözleri önündedir. Ve bu tehlike Kürt toplumunun uzağında olduğu bir tehlike değildir...*

□ Kürt Enstitüsü Şubat 1983'te Paris'te kuruldu. Kurucuları Cegerxwîn, Ordixanê Celîl, Heciyê Cîndî, Hêjar, Kendal, Qanadê Kurdo, Yılmaz Güney, Remzi Bucak, Osman Sebrî, Tewfik Wehbî, Î. Şerîf Vanlı ve Nurettin Zaza'dır. Kürt Enstitüsü, Kürt kültürünün geliştirilmesi, korunması ve yaygınlaştırılması için bağımsız bir Kürt kurum olarak çalışmalarını sürdürüyor.

Enstitünün açılışına kuruculardan Yılmaz Güney, Cegerxwîn, Î. Şerîf Vanlı ve Remzi Bucak bizzat katıldılar. Tören için Avrupa'da sürgünde bulunan Kürt sanatçı, yazar ve siyaset adamları Paris'te bir araya geldi. Fransa açılışına gelen Kürtler için vize mecburiyetini kaldırdı. Enstitünün açılışını geniş bir kitle katılımı ile yaptı. Ayrıca, Kürt folklorunun, Kürt mutfağının, Kürt müziğinin tanıtıldığı bir şenlik düzenlendi. Şenliğe 6 binin üstünde insan katıldı. Çeşitli siyasi gruplar şenlikte yayınlarını sergilediler...

Enstitü yönetimi, açılıştan sonra, halen bu görevi sürdüren Kendal Nezan'ın başkanlığında bir grup üniversite mensubu ve araştırmacı Kürt aydınlarına devredildi.

Enstitü, üç buçuk yıldır, maddi güçlüklerle ve kadro yetersizliğine rağmen bir Kürt bilim ve araştırma kurumu olarak çalışmalarını sürdürüyor.

4000 cilt kitap. Kaus Ağa'dan günümüze ses arşivi ve binlerce fotoğraf

MİLLÎ BİR ARŞİV

Enstitünün önüne koyduğu en önemli hedef milli bir Kürt arşivi oluşturmaktır. Halen Enstitü kütüphanesinde 4000 cilt kitap bulunmaktadır. Kütüphanede bütün dillerde Kürtler üzerine yayınlanmış ya da Kürt sorununu doğrudan ilgilendiren kitaplar, broşürler, dergiler, gazeteler bulunmaktadır. 19. yy'dan bu yana Avrupa'da misyonerlerin Kürt dili üzerine yayınladıkları eserlerle beraber, günümüzde yayınlanan kitap ve dergileri, ayrıca siyasi grupların yayınlarını ve bildirimlerini enstitü kütüphanesinde bulmak mümkün.

Enstitüde ayrıca bir basın arşivi hazırlanıyor. Üç buçuk yıldır dünyanın her yerinde Kürtlerle ilgili basında yayınlanmış yazılar, haberler bir araya getiriliyor. Dillerine göre tasnif edilip, K. Bedirxan, R. Bucak gibi yurtseverlerin Enstitüye miras bıraktıkları eski basın arşivlerine ilave ediliyor. Ayrıca geniş bir fotoğraf, film, dia-pozitif ve ses arşivi yapılıyor. Arşivde, Kaus Ağa'dan, günümüz ozanlarına kadar bütün Kürt sanatçıların yanında, Kürdistan'ın dört tarafından gelmiş

anonim halk şarkılarının yüzlerce saat süren, Kürt halk kültürünün en kıymetli ürünleri var...

Enstitü arşivi, gerek Kürt ve gerekse yabancı birçok araştırmacı için önemli bir kaynak durumunda. Moskova'dan, New York'tan, Tokyo'dan, Delhi'den gelen araştırmacıları Enstitünün uzmanları karşılıyor. Gerekli belgeleri bulmalarına yardımcı olup, birlikte çalışmalar sürdürülüyor. Böylece sömürgecilerin Kürdistan'da yıllardır yok etmeye çalıştıkları kültürel hazinelerimiz, gelecek kuşaklara devredilebilecek duruma getiriliyor.

Bu arşiv çalışmasına bağlı olarak, Enstitünün iki ayda bir yayınladığı *İrtibat ve Haber Bülteni* (İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca, İtalyanca, Türkçe ve Kürtçe olmak üzere yedi dilde yayınlanıyor) bütün dünyaya Kürtlerle ilgili informasyon veriyor. Enstitünün faaliyetleri, Kürdistan'dan haberler, yayınlanan kitap ve dergilerin içerikleri, Avrupa'daki Kürt kültür faaliyetlerine, geniş bir basın taramasının ilavesiyle kırk dokuz ülkedeki abonelere gönderiliyor.

KADRO VE ARAŞTIRMA ÇALIŞMALARI

Kürdistan'ın en büyük ihtiyaçlarından birisi de şüphesiz, bilim adamı ve teknik kadrodur. Dünya milletleri milli gelirlerinin önemli bir kısmını bu kadroların yetiştirilmesine harcarken, Kürdistan'ın yetenekli insanları imkansızlıklar yüzünden çağın bilim ve teknolojisini çok geriden takip etmektedirler. Bugün uluslararası düzeyde yetişmiş bilim adamlarımız yok denecek kadar azdır.

Enstitü, evrensel boyutlarda öğrenim görmüş, bir kaç batı dilini konuşabilen, kendi alanında uzman ve otorite olabilecek araştırmacı kadroları yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Bu nedenle çeşitli ülkelerden temin edilen burslarla, her yıl Kürdistan'ın dört parçasından gençler seçilmekte ve özellikle Kürt dili, tarihi ve sosyal bilimler alanında araştırmaya teşvik edilerek, eğitimleri sağlanmaktadır. Kürt bilim adamları bu öğrencilerin yetişmesiyle özel olarak ilgilenmekte, on beş günde bir onları toplayarak çalışmalarını denetlemektedirler. Ayrıca bu öğrenciler Enstitünün çalışmalarına pratik olarak katılarak Enstitünün genç kadrosunu oluşturmaktadırlar.

Enstitü aracılığı ile şimdiye kadar elli sekiz öğrenciye burs verildi.

Kürt dilinin geliştirilmesi ve ortak kurallara kavuşturulması amacıyla Enstitü her yıl dil uzmanlarını ve yazarları Paris'te bir araya toplayıp, Kürt dilinin sorunlarını tartışmalarını sağlıyor. Ayrıca önümüzdeki yıldan itibaren Kürtçe yayın yapan dergi ve gazetelerin redaktörlerini bir araya getirip, yayınlarda bir dil ortaklığı sağlamak üzere çalışmalar yapılması programa alınmış durumda.

Altı ayda bir çıkan HÊVÎ dergisi, kurmanca, zazaca ve sornaca lehçelerindeki ortak yapıyla, Kürt dil ve edebiyatçıların çalışmaları bir araya getirmeyi amaçlıyor.

Enstitü ayrıca STUDIA KURDICA isimli ikinci bir dergi daha yayınlıyor. İngilizce-Fransızca, Arapça, Farsça ve Türkçe olarak yayınlanan STUDIA KURDICA Kürt sosyal bilimlerini geliştirmek ve komşu halkların aydınla-

• Yılmaz GÜNEY, vê gotarê 18 Adar 1984 di cejna Newroz a ku Enstîtiya Kurdî li Parîsê çêkiribû li ber du hezar mêvanan bi zimanê tirkî got.
• Gotar wesiyetnameyek e ji bo welatparêzên kurd, ji bo caniya Kurdistanê, ji bo newşên nû yên Rohe-lata Navîn.

“ Hevalên min ên hêja, hogirên min, û mêvanên hêja, Hun bi xêr hatine, silav li we... Wekî hun dizanin, Newroz ji bo gelê kurd nişana berxwedana dijî zalîman û zordestiyê, dijî dilsarî û teslîmiyetê, nişana şerê azadî û serxwebûnê, nişana yekîtî û hevgerîtiyê ye. Ez dizanim ku dilên hevalên ku îro li vê derê civiyane bi tevayî bi van hisan lê dixê. Ewê dilê zarokên me jî ji bo van hisan lê xe. Ji bo azadî û serxwebûnê, ji bo ku belavbûnê vagerînin yekîtîyê... Heya îro di ber van amancan de gelek

gorî hatin dayî ku bê gorî ser em xwîn û hês pîrsin: gelo kes û inyat, teji bav gelo mimkin e rar ev qas mêt Tucar...

Gelî hevala xwîn û hêsirên ne. Em vê qed nas nakin. Em tekî ji çar alî dînin, dixwazin t serbixwe, yekî tanê. Em dixwê xwe, bi zimanê bistirên.

Em dixwazin ava kin, axa xwêşeyên nû bigo axa xwe di bin we bijîn. Em dî karker, gundî û ecem di av xurt de ye. Lê

niyla. Kürt aydınları arasında kö-

kurmayı amaçlıyor. Enstitünün oldukça önemli bir ger çalışması ise, Kürtçe-Fransız sözlük... Sözlük yaklaşık elli beş kelime olacak ve bütün lehçeler ki zenginliği kapsayacak içerikte şünüyor. Sözlüğün A.B.C.Ç. Ê.F harfleriyle başlayan kelimler ü rinde ki çalışmaları tamamlan durumda, sözlük ekibi halen G fi üzerinde çalışıyor.

TANITIM ÇALIŞMALARI

Enstitü Kürt kültürünü ve soru nu dünyaya tanıtıyor, informasyon veriyor. Bu nedenle Avrupa'daki çok radyo ve televizyon ile ilişki kurulmuş. Buralara konuşma gönderiliyor, onların Kürtler üzer hazırlayacakları programlara yarı cı olunuyor. Basınla kurulan ilişki

wê hê jî bîn dayîn, ji ber
in ne mimkin e. Divê ku
n bidin ber çavan. Em di
kare dengê dilekî teji ezm
bibire? Em dîsa dipirsîn:
serê gelekî ev qas biçe-
s û fedakar bê tewandin?

cefa, stem, belengazî,
van qedera gelê kurd nî-
red dikin, em vê qederê
xwazin ku zarokên wela-
xalkirî, mistemleke bimî-
n zarokên welatekî kurdî
û azad, zarokên Kurdis-
n li welatê xwe, li ser axa
ve stranên evîn û azadiyê

diyî xwe bi destên xwe
destên xwe bi kar bînin,
wan û em dixwazin li ser
xwe de serbest û serbix-
ji bir nakin ku menfeeta
ebatkarên kurd, tirk, ereb
na dewletên yekbûyî û
kîtiyek weha bi pêkanîna

hojên (şertên) yekîtiya bidil mimkin e. He-
ke ev tunebe, ev yekîti xewn e, ji vê bûnê li
pêşya me bi tenê rêyek heye: him li nav
xwe û him jî li dervayî xwe têkoşînek pirafî...
Gelî hevalan, amanca kesên ku îro li ge-
lek hêlên Kurdistanê, li serê çyan li deştan,
di zindanên faşizmê de li dijî stem û zulmê
şer dikin, tîn kuştin jî her ev e. Emê biranî-
na wan ên ku di şer de hatin kuştin, ku di
vê rêyê de şehîd ketin di dilê xwe de û di
têkoşîna xwe de xwedî bikin û bidin jîyan-
dîn. Xwezî bi wan ên ku bi berxwedan mi-
rin. U bûn agirê meşala serxwebûn û az-
diyê. Pir xwezî bi wan!

Hevalên hêja, tê bîra we, di cejna ku ji bo
vebûna Enstîtuya Kurdî hatibû çêkirin min
awa gotibû: Enstîtuya Kurdî ne di xizmeta
filan an bêvan grûbê de ye, Enstîtu mal-
bendeke zanistî ye ku dê xizmeta temami-
ya neteweyê kurd de ye. Xebat û icraeta
salekê, ez bawer im, van gotinên min rast
derxistin. Bila herkes baş zanibe ku ewê
Enstîtu karekterê xwe yê serbixwe û bêalî,
avahiya xwe ya demokratîk di ser her tiştî
de bigre û biparêze. Ewe tucar nekeve da-
fika polemîk û xirecîrên siyasî yên stewr. Di-

vê ku hun jî Enstîtuyê weka çavê xwe bipa-
rêzin û piştîvaniya têkoşîna wê bikin.

Hevalên min, Enstîtu şitlek tovê serxwe-
bûnê ye û berhema têkoşîna ku neteweyê
kurd heya îro daye ye, pêşveçûn û xurtbû-
na wê bi xebat û hevkarîya we ve girêdayî
ye. Emê li dora Enstîtuyê bicivin û li gora
karîna xwe alîkariya wezîfên ke wê daniye
pêşya xwe bikin. Emê zanibin ku şerê
serxwebûnê tevahiyek e. Carna nivisandî-
neke du rêz ku rastiyê îfade dike, ramanek,
carna qîrîna stranek ku dilê xelkê de deng
dide, carna mizrabek ku li têla tenbûrê di-
de, pirîcar jî bombeyek atomî xurtir in. Ji
ber vê yekê ye ku divê em di her warên ji-
yanê de şerkarên baş, şerkarên jêhatî bin
û divê ku em şerkarên weha bighînin.

Divê ku em baş, pir baş li tenbûra xwe
xin; divê ku em xweş, pir xweş stranên bis-
tirên. Divê ku em wêneyên baş, pir baş çê-
kin. Divê ku em çirokên baş, helbestên
baş, romanên xurt binivîsin. Divê ku em
zane, dîplomat û teknîsyenên xurt bighînin.
Divê ku destê me him baş qelemê, him
makîne him jî çekê (şilîhê) bigire. Divê ku
carna tenbûra me bibe çek, carna çekê

me bibe tenbûr. Dîsa em baş dizanin ku ê
ku stranên baştirin, gotinên rasttirin dibêje
gulleya ku di ciyê xwe de hatiye bi kar anîn
e.

Hevalno! Çiyayên me, deşt û çemên me
li hêviya me ne. Em naxwazin emrê xwe
tev li xerîbiyê derbas kin û stranên xerîbiyê
bêjin. Em xelkê wisan in ku bi mîrxasiya
xwe destanan nivisandîye û ezm, biqerari
û hojên me tîr dikin ku bi ser dijwariyên
pêşya me kevin.

Şoreşgerên demokratên tirk, ecem û
ereb wekî parastgerên mafê gelê kurd ê bi
xwe tayînkirina qedera xwe perçeyek vî şer-
rî ne û şerê dijîminê mişterek dikin. Bratiya
çîrî ya çînen bîndest yek ji xurtirîn çekên
me ye.

Bila dost û dijmin, herkes zanibe ku emê
bi serkevin, miheqeq bi serkevin. Wekî şer-
karekî azadiyê mirin ji wekî kolê jîndinê çê-
tir e.

*Bijî Kurdistanê serbixwe, yekbûyî, de-
mokratîk!*

*Bijî bratî û piştîvaniya gelên tirk, kurd,
ecem û ereb!*
Û bijî Enstîtuya Kurdî. ,,

*Kürt Enstîtüsü'nün açılışında Cegerxwîn,
Yılmaz Güney ve Kendal Nezan*

GÖREVLERİMİZ SORUMLULUKLARIMIZ

Kürdistan Press'in 2. sayısında şefredak-
törümüzün belirttiği gibi, Kürdistan Ulu-
sal Kurtuluş Mücadelesinin, kalıcı
kurumlara ihtiyacı vardır. "...bize kalı-
cı, üretken kurumlar gerekli. Yeni ku-
rumlar yaratmaya mecburuz. Yeni
kurumlar, yeni güçlere yeni ilişki biçim-
lerine, yeni çalışma yöntemlerine ihtiyaç
göstüyor" (Kürdistan Press, sayı 2,
Başyazı).

Avrupa pratiğinde bu kurumlar yavaş
yavaş biçimlenerek ortaya çıkmaktadır.
Bu kurumlara sahip çıkmak, faaliyetle-
rine omuz vermek, gelişip güçlenmele-
rini sağlamak hem bir yurtseverlik görevi
ve hem de tarihsel bir sorumluluktur..

Bu yazıda 1983 Şubat'ında Paris'te ku-
rulan Kürt Enstîtüsü ile ilgili informatif
düzeyde kısmen bilgi vermeye çalışıldı.
Bu, Kürt Enstîtüsünün dört başı mamur
bir kurum olduğu anlamına gelmiyor..
Enstîtüye, Enstîtu yöneticilerine, Enstî-
tünün ilişki biçimlerine yönelen eleştiri-
ler de bir hayli fazla.. Ancak, bunların
ne kadari tartışmaya sunuldu?!? Tartış-
maya sunulmayan eleştiri, eleştiri değil
elbette.. Söylenmeyen düşünce de, dü-
şünce değildir.. Enstîtu ile ilgili eleştiri-
ler Enstîtüye ulaştırılmalıdır. Yapıcı
eleştirilerle Enstîtünün gelişip güçlenme-
sine katkıda bulunulabilir. Kürdistan
Press'te de bu konulara gerekli yer ay-
rılacak.

Açık ki, aydın, çağından sorumluluk
duyan insandır. Kürt aydını, iki misli so-
rumlulukla yükümlüdür.. Bu yükümlü-
lükleri, imkanları ve yetenekleri kadar
yerine getirmek zorunda.. Hatta, imkan-
larını ve yeteneklerini zorlayarak, mec-
bur olduğu derinliklere inmek
durumunda.

Avrupa'ya, özellikle Türkiye pratiğın-
den taşınan kötürüm değerlerden hızla
sınırlamak gerekiyor.. Yavaş yavaş şekil-
lenerek ortaya çıkan kurumların gelişip
serpilmesi, ulusal kurtuluş açısından son
derece büyük bir öneme ve değere sa-
hiptir. Bunlar arasında, Paris'te Kürt
Enstîtü'nü, Almanya'da KOMKAR ve
BONN Kürt Enstîtüsü'nü, kurulma
aşamasında olan Kürt Akademilerini,
Kürt Doktorları Birliğini ve bu birli-
ğin oluşturduğu Kürt Kızıllaçı'nı, İs-
veç'te Kürt Federasyonu'nu, çeşitli
ülkelerdeki dernek ve yaymevlerini, lo-
kal radyoları saymak mümkündür.

Bu kurum ve örgütler küçümsenmeye-
cek bir maddî güçdürler. Bu güçler faa-
liyetlerini sınırlayan politik çerçeveleri
açabildikleri ve toplumsal tabanlarını ulu-
sal kurtuluş boyutunda genişletibildikleri
ölçüde tarihsel görevlerini yerine getire-
bileceklerdir.

Kürt tarihinin, özellikle yaşadığımız
yüzyıla ait kesiminde sürekli olarak Kürt
egemen sınıflarını eleştiriyor, yargılıyo-
ruz. Onlar, tarihsel fırsatları, küçük çı-
karlara feda ettiler. Birleşemediler.
Devletleşemediler. Aralarındaki çelişme-
ler işgâlciler tarafından kullanıldı. Kürt
halkının kanı aktı ama, kölelik zincirleri
parçalanamadı.

Gelecek kuşakların da bizi eleştirecek-
leri ve yargılayacakları kesindir. Onlar,
bu bölünme ve daralma içine hapsolmuş
siyasî güçleri anlamakta güçlük çekecek-
lerdir. Ve onlar kendilerine devredilen
mirastı irdeledikleri zaman, önderlik id-
diası taşıyanların, esasen, gelişmenin, de-
ğişimin ve dönüşmenin önünde bir
engel haline geldiklerini belirtmekte te-
reddüt etmeyeceklerdir.

Umudumuz ve dileğimiz odur ki, mü-
cadelenin kaderini tayin etmede birinci
derecede sorumlu olan siyasal güçler ve
bu güçlerin lider kadroları ve aydınları;
tarihsel sorumlulukları gereği içinden ge-
çilen dar boğazı aşmak için kendilerine
düşen görevleri yerine getirmede geç kal-
mazlar.

KÜRDİSTAN PRESS

Kürtler üzerine yayınlanan haber ve
yazıların arttırılmasını sağlıyor, haber
toplamlarına yardımcı olunuyor.

Üniversitelerle ortak programlar ve
konferans haftaları yapılıyor. Enstî-
tû şimdiye kadar Dortmund (Alman-
ya) Üniversitesi ve Venedik-Padova
(İtalya) Üniversiteleriyle ortak kon-
feranslar düzenledi. Kürt sorunun
uzmanlarını bir araya getirdi.

Paris ve Dortmund'a Kürt resamların-
nın ortak sergileri; Paris, Dortmund
ve Venedik'te fotoğraf sergileri açıl-
dı. Ayrıca Paris, Bürüksel, Berlin,
Dortmund, Padova ve Venedik'te
Kürt geceleri düzenlendi, Kürt kül-
türü tanıtıldı.

Enstîtu salonunda da hafta sonları
toplantılar yapılarak, Kürt kültürünü
tanıtma yönünde faaliyetler göste-
rilmektedir.

SOSYAL FAALİYETLER

Enstîtu sosyal ihtiyaçlar ve hukukî
sorunlarda da özellikle Paris'te ya-
şayan Kürtlere yönelik faaliyetler
sürdürmektedir.

Enstîtu kurmanca, zazaca ve soran-
ca kursları ile hem asimile olan Kürt-
lere, hem de kürtçe öğrenmek
isteyen yabancılara yardımcı olma-
ktadır. Fransaya yeni gelen Kürt işçi
ve mültecilerin Fransızca öğrenme-
leri için dil kursları verilmektedir. Ço-
cuklara yönelik müzik ve folklor
çalışmaları, ve çocukların her yıl
toplu olarak tatile gönderilmeleri,
yabancı alandaki çocuklarını olma-
kta öğrenmeleri, kaynaşmaları sağlı-
yor. Saz ve folklor kurslarında
Enstîtünün faaliyetleri arasındadır.

Hukuk bürosu işçi ve mültecilerin
sorunlarıyla ilgileniyor. Haklarını ara-
malarını, evraklarının düzenlenme-
sini ve tercümanlık ihtiyaçlarını
karşılıyor. Bu nedenle de Enstîtu iş-
çiler arasında "Konsolosluk" diye
anılıyor.

Bu yazının hazırlanmasına katkıda
bulunan Paris Kürt Enstîtüsü'nden
bir yetkili, düşüncelerini şöyle özet-
ledi: "...çok küçük imkanlar üzerin-
de olsa da, Kürt Enstîtüsü'nün
çalışmaları, bir kurumun neler yap-
abileceğini göstermesi açısından
önemli bir örnektir. Enstîtu gibi ku-
rumlar Kürt hareketi içerisinde yeni
bir ölçüdür. Yeni bir ölçü olduğu
için de, fonksiyonu geniş bir kitle ta-
rafından henüz tam anlamıyla kav-
ranmamıştır. Kürt geleneğinde
olmayan Enstîtu gibi bir kuruma, bu
nedenle bazı insan ve gruplar kuş-
kuyla bakmaktadırlar. Halbuki En-
stîtünün amaçları, gerçekleştirdikleri
bağımsız ve demokratik tavır açıktır.
Bu nedenle de Enstîtünün milli
bir kurum telakki edilmesi gerekir.
Enstîtu mevcut kadrosu ile önüne
koymuş hedefleri, tek başına kar-
şılıyacak durumda değil. Bu neden-
le yurtseverlerin, özellikle de
aydınların sahip çıktığı, yardımcı ol-

duğu ölçüde fonksiyonlarını
yerine getirebilir, yeni ürünler
topluyabilir, ürünlerini aktara-
cak alanlar bulabilir. Enstîtu fi-
nansmanı Kürt halkı
tarafından sağlanabildiği ölçü-
de ayakta kalabilir, bağımsız
çalışabilir.

Modren bir ulus yaratabildi-
ği kurumlar ölçüsünde var
olur. Geri kalmış ülkelerin
karşısındaki en önemli deza-
vantajlardan biri gerekli ku-
rumlarını oluşturamamalarıdır. Bunlar
da göz önüne alınarak Kürt
ulusal kurtuluşunun ihtiyaçları-
nın yarattığı bu kurumun
gözetilmesini, bu kuruma sa-
hip çıkılmasını istiyoruz.

Görevini yerine getirebilirse
Enstîtu, kurtarılmış Kürdis-
tan'a oldukça zengin bir kül-
tür hazinesi devredebilecektir.

TÜRKİYE YİNE İSVEÇ PARLEMENTOSUNDA

- İsveç Parlamentosunda 3 Kasım'da "Türkiye'de demokrasi" sorunu yine gündemleşti.
- "Türkiye'de Demokrasi" konulu gündemin tartışılmasına İsveç Dışişleri Bakanı Sten Andersson, Sosyal Demokrat milletvekili Hans Göran Franck ve VPK milletvekili Oswald Söderqvist katıldı.
- Parlamento'daki görüşmeleri Türkiye'nin İsveç Başkonsolosu'nda büyük bir dikkat ve küçük bir teyp ile dinleyiciler locasından izledi.

Stockholm ANK

□ 3 Kasım'da İsveç Parlamentosu Türkiye'de seçimler sonrası durum ve Avrupa Konseyi'nde Türkiye'ye karşı takınılacak tavır saptamak amacıyla toplandı. Toplantı hararetli tartışmalara sahne oldu. Uzun süren bu tartışmalar Türkiyeli ve Kürdistanlılarla birlikte, İsveç Türk Konsolosluk yetkilileri ve İsveçliler tarafından izlendi.

Sosyal Demokrat Dışişleri Bakanı Sten Andersson'un açış konuşmasından sonra, Sosyal Demokrat Parti'nin Türkiye uzmanı (experti) Hans Göran Franck söz aldı. H.Göran Franck konuşmasında, yer yer Türkiye'yi sert bir dille eleştirdi. Ve Türkiye'de demokrasinin tartışma götürür olduğunu vurguladı.

Hans Göran Franck, özetle: "İsveç diğer Avrupa Konseyi ülkeleri ile birlikte, Türkiye'ye karşı tavrını somutlaştırmak zorundadır. Bilindiği üzere, bir yıl önce Avrupa Konseyi'ne yaptığımız başvuru bir sonuç vermedi. Eğer Türkiye demokratik dönüşümler yapmazsa, biz bu şikayetlerimizi tekrarlamak zorundayız. Türkiye üyelik için gerekli olan şartları yerine getirmese, uzun süre üyeliğe devam edemez.

Türkiye demokratik oluşumlara önem vermelidir. Anti-Sendikal yasalar kesinlikle kaldırılmalıdır.

Demokratik kurallara uymak zorundadır.

Politik emniyet önemleri nedeniyle, bugün yüzbinlerce insan işine veda ediyor veya veda etmek zorunda kalıyor. 8.000'den fazla insan politik nedenlerden ötürü vatandaşlığını yitirmek zorunda bırakıldı.

Askeri darbeden bugüne dek basında korkunç bir sansür uygulaması vardır. Adalet Bakanı Necat Eldem, 20 Mart'taki konuşmasında açıkça belirtmiştir ki, son iki yıl içinde 203 gazeteci polis sorgulamasına alınmıştır...

Küçük bir sendikal toplantı nedeniyle, Türk-İş Genel Sekreteri sorgulamaya alınmış ve hakkında 2 yıl hapis cezası istenmiştir.

Kısacası şu anda Türkiye'de toplama-örgütlenme ve

gösteri özgürlüğü yoktur. Basın tehdit altında tutulmaktadır.

AMNESTY'nin bu yılın Mart ayında yayınladığı raporu özgürlüklerin olmadığını açık bir şekilde kanıtlamaktadır. Türkiye'de şu an 803 askeri mahkeme faaliyet göstermektedir. Ve mahkemeler son 7 yıl içinde 50 bin den fazla insanı çeşitli hapis cezalarına çarptırmıştır. Avrupa Konseyi bu verilerin ciddi bir muhakemesini yapmak zorundadır.

Sayın Sten Andersson diyor ki; "Türkiye'de şu an sistemli işkence yoktur." Bu konuyla ilgili resmi veriler vermek isterim: 1984 yılın da resmi rakamlara göre 135 kişi işkence gördüğüne dair müracaatta bulunmuş, 1985 de ise bu rakam 119'u bulmuştur. Görüldüğü gibi her iki yıl arasında öyle önemli bir fark yoktur. Ayrıca, eski Amnesty Genel Sekreteri Thomas Hammarberg'in yaptığı son araştırmalar Türkiye'de sistemli işkencenin devam ettiğini göstermektedir.

Türk parlamentosunda Sosyal Demokratlar da açığa belirtmişlerdir ki, 1980'den Aralık 85'e kadar, 113 kişi işkenceden ölmüştür. 800'den fazla insan kayıptır. Bulunamıyor. İşte bu oldukça önemli. 900'den fazla insan idama mahkum edilmiş, ayrıca tutuklular için genel af ne hükümet ve ne de parlamento tarafından somutlaştırılmadı...

Bu nedenle Türkiye'ye karşı ciddi etkili ve sürekli bir muhalefet yürütülmelidir...

Daha sonra VPK milletvekili Oswald Söderqvist söz aldı. Söderqvist konuşmasında, Avrupa Konseyine yapılan şikayetin geri alınmasının çok yanlış olduğunu, bu tavrı girmemek gerektiğini, İsveç Dışişlerini Türkiye'ye karşı sert tavırlar geliştirmesi gerektiğini ısrarla belirtti. Söderqvist konuşmasında, "Türkiye'nin bırakalım DİSK'e sarı bir sendika olan ve rejimden onay görmüş TÜRK-İŞ'e bile tahammülsüz olduğunu bunun anti-demokratik uygulamalara iyi bir örnek teşkil ettiğini" belirtti.

O. Söderqvist, Kürdistan ve

Türkiye'deki Kürtler üzerinde de uzun uzadıya durdu. Kürdistan sorununda şöyle konuştu: "Bu gün Türkiye'de 10 Milyon Kürt yaşıyor. Bülent ECEVİT'in partisi -ki, Sosyalist Enternasyonal'e üyedir,- dahil olmak üzere hiçbir parti Kürt sorununda pozitif tavır takınmamıştır. Bırakalım pozitif tavrı, Kürtlerin varlığı bile kabul edilmemektedir. Bülent ECEVİT buraya geldiğinde hepimiz gördük ki, ECEVİT 'Türkiye'de Kürt halkının olmadığını' açıkça beyan etti. Bunun dışında İran, Irak ve Suriye sınırındaki, -ki buralar KÜRDİSTAN'dır- özel askeri manevralar ve askeri baskıların olduğu gerçek değil midir? Bunların dışında yurtdışında yaşayan Kürtler de baskı altında yaşamaktadırlar. Hiç bir Kürd'ün garantisi yoktur. Son gelişen bir olay buna belgedir. Geçtiğimiz günlerde, Şeyhmuza Cıbran isimli bir Kürt, hiç bir gerekçe gösterilmeden, Diyarbakir'da yakalanmıştır. Yakalandığından güne dek kendisinden hiç bir haber alınmamıştır...

Umut ederim ki, İsveç hükümeti bu uygulamalara seyirci kalmaz ve Avrupa Konseyi'nde Türkiye'ye sert tepki gösterir..."

Daha sonra kürsüye eleştirileri cevaplandırmak üzere İsveç Dışişleri Bakanı Sten Andersson geldi. Andersson'un konuşmalarında Türkiye'ye karşı yumuşak bir tavır içinde olduğu gözlemleniyordu. Andersson özetle şöyle konuştu:

"Türkiye'de demokrasiye geçişin zorlukları içinde olduğu konusunda aynı görüşteyiz. Fakat demokratik bir takım adımların atıldığını da inkar edemeyiz. Kürtlere gelince: Daha önce de belirttiğim gibi, Kürtler kültürlerini koruma ve geliştirme konusunda özgürlüğe kavuşmalıdırlar. Ekonomik ve toplumsal gelişmelerden yararlanmalıdırlar..."

İsveç parlamentosundaki Türkiye üzerine yapılan görüşme H.G.Franck, O.Söderqvist ve Kasch'nın ardarda Dışişleri Bakanı Sten Andersson'a karşı yaptıkları eleştirilerle son buldu.

TARİH VE DDKO

İnsanoğlu varoluşundan bu yana tarih denilen bilim ya da hikayeye çok meraklıdır. Bu herhalde onun merakı gibi kendi dışında olan, fakat kendisi tarafından yaratılmış ya da yeniden inşa edilmiş hayatın farklı tekrarlarına tutkusundan ileri geliyor.

Fakat insanoğlu, bu tutkuya rağmen, tarihi gerçek şekliyle yeniden yazamadı. (Bir biyolog, insanın anne karnında oluşumunu yüzlerce defa inceleyebilir, ama bir tarihinin Fransız ihtilalinin oluşumunu bir daha görme şansı yoktur. Bu nedenle bulabildiklerini yorumlamakla yetinecektir.)

İnsanlığın gerçek tarihini yeniden ortaya çıkarmak konusunda, tarih yazma tarihinde en önemli adımlar atan Marx'ın yöntemi (tarihsel materyalizm) bile halefleri tarafından uygulandığında, yaşadıkları "maddi ortamın" etkisiyle olacak (çünkü O öyle diyordu), öyle farklı yorumlara uğradığı, bugün tarih denilen karmaşa, bütün çözümezliğiyle önümüzde duruyor.

Örneğin, olayların ne zaman tarih olduğunun bir ölçüsü yoktur. Bittiği gün mü? On sene ya da yüz sene sonra mı? Bazı olaylar ya da uzun dönemler geç tarih olur. İnsanlığın sonradan karşı çıktığı gelişmeler hemen "tarihin çöplüğüne" atılır! Bir de bazı önemli, dönemine damgasını vuran olaylar vardır ki, çok hızlı tarih olurlar. Tarihciler sabırsızlıkla o olayın tarihselleşmesini isterler ki üzerine bir şeyler söyleyebilsinler. Fransa'daki Mayıs 68 olayları böyledir. Hemen tarihselleşmiştir.

Kürt ulusal hareketinde de D.D.K.O. olayının hızla tarihselleşmesi ve üzerinde tartışılması gerektiğini düşünüyorum.

D.D.K.O. üzerine şimdiye kadar ciddi incelemeler yapılmadı. Hatta birçok siyasi yazıda rastladığımız gibi "küçük burjuva örgütlenmesi" denilerek geçiştirildi.

D.D.K.O. Kürt ulusal hareketinde bir aşama, bir dönüm noktasıdır. 1940'larda Dicle Talebe Yurdu'nun açılmasıyla ortaya çıkan "Doğucu" hareket, 49'ların tevkifatıyla doruğuna ulaşmış, daha sonra da T.İ.P. ve Y.T.P. içerisinde iki farklı söylemde devam ederken, D.D.K.O.'nun kurulması, hareketi sıçratmış, "Doğucu" olmaktan çıkıp, "Kürt" hareketi olma niteliğini yeniden kazandırmıştır.

1969'da Ankara ve İstanbul'daki -özellikle de T.İ.P. ve F.K.F. çevresindeki- Kürt üniversiteli gençlik tarafından kurulan D.D.K.O. Türkiye Cumhuriyetinde kurulan ilk legal Kürt örgütlenmesidir. Zaten dönüm noktası olma özelliği de burdan geliyor. Bu legal örgütlenme içerisinde bir araya gelen ve henüz birbirlerini tanımayan 400 kadar Kürt aydını Ankara ve İstanbul'daki iki çatı altında kaynaşmış ve kadrolaşmıştır. Amaç da baştan itibaren budur, "Doğu" isminin biraraya topladığı aydın kitlenin, Kürt hareketinin kadrolarını oluşturması. Öğrenimini tamamlayan kadroların, Kürdistan'a dönerek kendi bölgelerinde Kürt hareketinin köşe taşları olmaları. Gerçi bu tam anlamıyla böyle olmadıysa da, hedefe ulaşıldığı söylenebilir. D.D.K.O. öncesi varolan K.D.P. ve 76-77 de ortaya çıkan P.K.K. hariç, bugün Türkiye Kürdistanındaki bütün siyasi hareketler köklerini

D.D.K.O.'dan almışlardır.

D.D.K.O.'nun ikinci önemli özelliği ise, ulusal-demokratik bir örgüt olmasından kaynaklanıyor.

Ulusaldir, çünkü üyelerinin siyasi kanaatleri ve sınıfsal kökenleri birbirlerinden çok farklıydı. Marxist-Leninistler (bunlar da o dönem Milli Demokratik Devrimci ve Sosyalist Devrimciler olarak ikiye ayrılıyorlardı), bunların dışında Maoistler, Kürt milliyetçileri, hatta milliyetçiler arasında islami ideolojileri, ezen ulusla birlikte ya da bağımsız örgütlenmeyi savunanlar gibi çok değişik eğilimleri bağrında taşıyabilmiştir.

Demokratiktir, bu saydığım farklılıklara rağmen, gerçekten her iki örgüt de (Ank. ve İst.) demokratik bir tarzda yönetilmişlerdir. Kararlar üyelerin önemli bir kısmının düzenli katılımıyla alınmıştır. Bu da örgütü hem çok canlı tutmuş, hem de büyük görüş farklılıklarına rağmen, bölünme noktasına getirecek patlamalara engel olmuştur.

D.D.K.O. faaliyette bulunduğu dönemde, Kürt ulusal hareketi açısından önemli adımlar atmıştır. "Doğu" daki baskıların, yoksulluğun köklerinin ulusal nedenlerinden geldiği ve Kürt halkının varlığı ilk defa net bir şekilde Türkiye ve Kürdistan kamuoyu önünde vurgulanmıştır. "Halklara özgürlük"; "Doğu'da milli zulme son"; "Kürtlere özgürlük" gibi sloganlar D.D.K.O. ile siyasi sahneye çıkmıştır. Özellikle "Türkiye Halkları" tanımının ısrarla üzerine basılması, Türk solunu allak-bullak etmiş, o döneme kadar hiç akıllarına getirmedikleri ya da getirmekten bile korktukları bir konuyu, Kürt sorununu gündeme getirmiştir.

Kürdistan'daki komanda hareketleri yerinde incelenmiş ve müdahalede bulunulmuş, o güne kadar kamuoyunun "eşkiye takibi" olarak bildiği bu eylemlerin, milli baskı niteliği, ciddi hazırlanmış bir raporla kamuoyuna sunulmuş, basın günlerce bu sorunla meşgul edilmiştir.

D.D.K.O. faaliyet halinde bulunduğu 12 Mart Darbesine kadar (daha sonraki mahkeme safhaları ayrıca ele alınmalıdır), uzun bir aradan sonra Türkiye üzerinde ilk Kürt rüzgarını estirmiş ve üzerine aldığı tarihi görevini başarıyla tamamlamış, ilk legal, milli ve demokratik Kürt örgütüdür.

Bu yazı D.D.K.O. üzerine bir inceleme ya da bir tanıtma yazısı değil bir hatırlatmadır. Kürt ulusal hareketi içerisinde birlik sorunlarının önemli ölçüde gündeme getirildiği bugünlerde, D.D.K.O.'nun ciddi bir şekilde tartışılması gerektiği kanısındayım. D.D.K.O.'yu iyi inceleyebilirsek ve bu konuda derin analizler yapabilirsek, ulusal hareketin bugün aldığı biçimle ilgili çok önemli ipuçları verebileceği gibi, birlik tartışmalarına da olumlu katkıları olacaktır.

D.D.K.O. Kürt siyasal hareketinde, daha sonra bir örneği yaratılamamış önemli ve olumlu bir adımdı. Gerek D.D.K.O.'da bulunmuş kişilerin, gerekse de siyasi grupların bu konuyu ele almalarında büyük yararlar olacaktır.

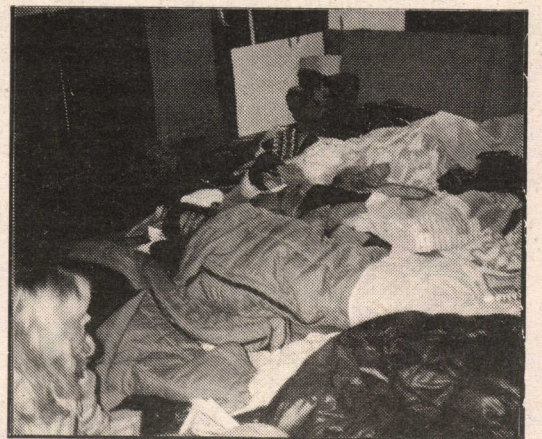
20.10.1986

Ali BUCAK

Peru'lu Devrimciler İçin Açlık Grevi

Stockholm ANK

□ Peru Komünist Partisi taraftarı 10 Peru'lunun sınır dışı edilmesini durdurabilmek amacıyla çeşitli uluslara mensup 7 kişi bir haftadan beri açlık grevi yapıyorlar. İsveç'in Sergelstorg'i meydanın da süren grevin karar değişene dek devam deacağı grev sözcüleri tarafından belirtildi. Grevciler İsveç'in böyle bir karar almasını, "İsveç Sosyal Demokrasininin, Peru Sosyal Demokrasisine bir iltifatı" olduğunu belirttiler.

"Çeşitli uluslardan devrimciler açlık grevinde"

"Savunmasız 303 savaşı ölümlü"

KÊFERATA VALA

□ Hin kes an gel, herçend xwe bidin pay gotinên bixeml, têrî xefkirina kirinên wana ên çapal nakî. Herwekî, Tirkê, Tirkî xwe ordî-netew didine nasandin. Bi vê gotinê xwe li buwarî gelên din gernas dîyar dikin. Gelên ko Tirkê Tirkî nasnekin, wê vê danasîna wana rast û bi serê xwe bihejmêrin. Wê ji ku zanin ko Tirk vê gotinê ji bonî xefkirina xwînxwarîya, kedxwerîya xwe dibêjin. Ew gel nizanin ko Tirkê Tirkî ne kedker, kedxwer in. Dema ko ev Tirk parîkî xweş di devê kîjan netewî de, cihêkî bi xêr û bêr di destê kîjan netewî de dîtî bî, rahiştiye ordîya xwe, daye ser wî netewî, wî parîyî ji devê wana, wî cihî ji destê wana derxistiye. Pêwanê ev gotin ne ji aliyê dêrana gernasiyê, ji aliyê kedxweriyê li bejn û bala Tirka gelek tê.

Dema ko kirinên Tirka û gernasî tişteki nebijine hevdu, bi teybetî Tirk tev wana ne bi cuwamêrî, ne bi gernasî kiriye. Bi gelaciyan, dubendiyên ko Tirk xistî navbera gela, an ji piştî dubendiyên di nav wî gelî, bi ser dilê wana girtiye. Bi gotineke din ev Tirk, layî gurê ko jê bûyîne, kesê mij û moranan in. Di nav mij û moranan de kirinên xwe yî çapal dikin. Dema ko mij û moran rabû, derdor zelal bû, ew gel Tirka bi tev giraniya wana li ser dilê xwe ditine. berî ko dest bivaçeyîne xwe, Tirk dest bi marastina mêjiyê wana, kojandina hastuwê wana kiriye jî. Ti mefer li desthilanê ji wî gelî ra nehiştiye.

Herwekî, dema ko Tirkê Osmanî ji nîvroya Asya hatine Anadolê, bi tenê pêncsad kon bûn. Di wî heyamî de li Anadolê dewletên Bîzansî û Selçukî hebûn. Herdu dewlet jî di wê pêlê de di nav tevluhevî û berdîberdanê de ber bi nemanê ve gavine sivik diavêtin. Bi gotineke din, derdor li gora daxwaziya Osmanîya bi mij û moran bû. Dema ko ew mij û moran rabû hat dîtin ko ji dêla herdu dewleta, dewleta Osmanî cih girtiye. Lê beyaban (çöl) û bejikên (bozkîr) Anadolê çavê Osmanîya danedigirt. Destê xwe avêtine Awropa ya nîvro, herwekî deştên Yewnanistan, Bulgaristan, Macaristan, Yugoslawiya û Nemse (Avusturya) ên bi xêr û bêr. Ev welat xistin bin bandura (egemenlik) xwe. Ji ber ko van welatan ji binî bixî bin destê xwe, Tirkê ko ji nîvroya Asya hatî Anadolê bire wan welata û wana li wir bi cih û war kir. Tirkê çuyî wan devera bi darê zorê, bi darê kotekekî li ser dilê gelên wan welatan runiştin. Tirk li wan welatan kêmetew (azınlık) bûn. Lê bi hawildana (destek) dewleta xwe yî Osmanî li gelên wan welatan serdestî dikirin. Bi sad salan setemkarîya xwe li wan gelan kirin.

Lê dem bihurt, dewran qulipt, ew gelên bindest ji bin bandura dewleta Osmanî rizgar bûn. Dewletên xwe yî serbixwe li dar kirin. Berdana dewleta Osmanî. Lê Tirkên ko ji aliyê Osmanîya li wir bicihkirî, li wan deveren man. Ger bixweser di gundan de, ger bi gelên wan welatan ra li bajarên bi cih bûn. Hin ji wan Tirka jî ger di heyema talîya dewleta Osmanî, ger di heyema dewleta komara Tirkî de, vegeyîyan.

Doh ev kes ji aliyê dewleta xwe yî Osmanî çawa ji bonî berdestkirina Ewropaya nîvro hatibin bikaranîn. Îroj ev kes ji aliyê komara Tirkî, ji bonî berdestkirina Kurdistan, bişavtina Kurdan tene bikaranîn. Armanc, bi destê wan Tirka, ger gelên Ewropaya nîvro, ger gelê Kurd bidin bişaftin (asîmîle), wan gelan bidin helandin û di nav xwe de bidin windakirin. Lê ev daxwaziya Osmanîya, an jî bermayên wan komara Tirkî, di ber wana de mayiye. Erê, bi sad salan xwe bi wan gelan dane xwedîkirin. Lê ti carî ji wana nehatiye ko wan gelan bidin

bişaftin. Me der ji bişaftina wana gerîya, ew Tirk di bin bandura çanda wan gelan a dewlemend de hatine bişaftin. Herwekî, min ji qezayên Diyarbekir û Çenar de koçerên ji Ewropaya nîvro hatî dîtin. Ew koçer li çend gundên dora Diyarbekir hati bûn bicihkirin. Komara Tirkî avanîne bedew ji wana ra dabû çêkirin. Zevî û alavên (alet) çandiniyê dabû wana. Li gora Kurdê dora xwe di xêr û xweşiyê de bûn. Lê ew kes, ji derdora xwe qetiyayî, di jiyaneke cida de bûn. Ger bi wergirtinên û girêdanên xwe, ger bi rabûn û runiştinên xwe, ya giring, ji aliyê ziman ji cîranên xwe dîr keti bûn.

Dema ko min wana dît, Kurdên cîranên wana qet bi Tirkî nizanî bûn. Ew Tirkê belengaz, ji ber ko taxa ko lê ji taxê Kurda cida bûn, ji binî dehfi anîşkekê bibûn. Di navîyê de gelek nebihurî piranîyê wan kesa ji wan deverê bicihkirî ravîyan, ber bi bajarên Anadolê, ên mazin ve bar kirin. Yên mayî jî tevlu Kurden derdora xwe kirin. Hema bêje ew kes di demeke kurt de ji Tirkayetiya xwe dîr ketine. Bi Kurdî diaxivin. Vergirtinên Kurda li xwe dikin û layî Kurda dirabin û dirunin. Ez bawerim ko Tirkê li Ewropaya nîvro mayî jî nûha ji zû ve di bin bandura çandê gelên wan welatan de mane û hatine bişaftin.

Min gelek kes ji wana, xesma kesên ji Yugoslawiya û Arnavutluk hatî, li derdora Izmit, Adapazarî de dîtin. Piraniyan wan kesan bi hatina xwe yî Anadolê gelek poşman bûn. Erê di nav wan de hin dewlemen hebûn. Lê piraniya wana xêzan bûn. Ya xerab ew bû ko gelek pîrekên wan koçeran ji xêzanîyê, li bajarê Izmit, Adapazarî û li hindiruwê bajarê Diyarbekir xwe difirotin.

Ya xerabtirîn, Komara Tirkî ji van kesan ti eqil negirt. Rabû berî çar, pênc sala, biqasî çar-pênc hazar, bi saloxa kesên Tirk ji koçerên Afganistan anî û bi wî awayî li Kurdistan an jî li tuxubê Kurd û Tirka bi cih û war kir. Ji Komara Tirkî ev e ko bi wan kesa, ji devera mayî wê bişaftinê bidomîni.

Ya hêj xerabtirîn, hikumeta Komara Tirkî a hanûha, destlikarê xwe li gundên Kurdistan, xesma derên ko malbatên Kurd, Ermenî û Suryanî jê barkirî û hatî welatên Ewropa digerên. Li kîjan gundî, çend avayîye vala hebî, yek bi yek diçespênî (tesbit). Armanc xwiya ye. Hikumeta komara Tirkî diveyî ko ji welatina, herwekî ji Bulgaristan kesina bînî û li van derê Kurdistan bi cih û war bikî û bi arîkariya wana Kurdên wê navçeyê bidî bişaftin. Bi vê armancê jî serokwezîrê hikumeta komara Tirkî Turgut Ozal ji hikumeta Bulgaristan niv melyon Tirkê li wir xwest. Ev yek nişeyî me dikî ko Komara Tirkî kiriye ko niv melyon Kurd, Ermenî û Suryanî ji Kurdistan bar bikin. Dîsa ev yek nişeyî me dikî ko komara Tirkî divê Kurdistan ew bi koçê, ew bi qirkirinê vala bikî û Tirka li wir bi cih bikî.

Wî nûha vena dayine ber xwe û divên bibine serî. Di vê navîyê de Tirkê ko li Kurdistan dane bicihkirin di nav Kurdan de xwe winda dikin, dihelin, haveyna Tirkayeti bi wanan ra namîni, ne xama komara Tirkî ye. Ne xama wana ye li bajarê Anadolê xwefirota, rizîbûyina wan kesan. Ew kirinên wana bêbingeh, kêfaretên(çaba) wana vala jî bin, ne xema wana ye. Ji ber ko ev kirine û ev xwarine. Lê ez hêvidarim ko Tirkên derî Anadolê xwe weke hikumeta Tirkî nekin û mewên leyistikê wana.

TORÎ

HAWAR (III)

Mihemed BEKIR

Edebiyat û folklor

Edebiyata miletekî, jiyana wî bi temamî ye. Hêvî, serpehatî, fikir, his, bawerî, dil-tengî, kêfxweşî, xebat, adet, rabûn û runiştina wî, her tiştên ku ew pê mijûl dibe, ji edebiyata wî miletî tene naskirin. Edebiyat jî, devkî û nivîskî ye. Edebiyata kurdî ya devkî ewqas bilind, dewlemend û rengîn e, ku hempaya wê di nav edebiyatên cihanê de gelekî kêr in.

Lê Kurdan dewlemendiya vê gencîneyê nas nekiri bûn. Dema kurdnasên Ewropayî hatine Kurdistanê, li hember vê edebiyata kurdî ya devkî ecêbmayî mane. Wan hê tiştêkî welê spehî û rengîn nedîti bûn. Hema dest bi komkirina folklorê kurdî kirine û ew wergerandine zimanên ewropayî: Rûsî, elamanî, frensîzî, inglîzî, û îtalî. Bi xebata wan camêrên biyanî, birekî hêja ji folklorê miletê me, hate parastin. Destana Memê Alan, yek ji wan e.

Xebata Hawarê di vî warî de gelek giring bû. Yek ji xebatên Hawarê yê tevî hêja bû. Hawarê folklorê kurdî tesnîf kiriye. Ji her rengekî, qasî mimkin bûye, ewqas nimûne berhev kirine û di Hawarê de belav kirine. Rûpelên Hawarê bi medhelokên têvel, bi çîrçok, çîrçirok û stranên rengareng hatine xemilandin. Hawarê gelek ji wan wergerandine firensîzî jî û xistine nav birê kovarê yê firensîzî.

Belê, dema mirov bixwaze miletê kurd baş nas bike, hîngê baştirîn rêber û ferehtirîn ferheng, ev edebiyata devkî ye.

Dema mirov edebiyata kurdî ya nivîskî dide ber ya devkî, dibîne ku ferqeke pir mezin di nav wan da heye. Ew ne kêmtirî ferqa ku di navbera mirovekî gihîştî û zarokekî da ye. Meqsed ne ew e ku ev edebiyata nivîskî pûç û bêkêr e, belku bê xwedî û bê avdan maye. Ji roja ku ola îslamî cihê xwe di Kurdistanê xurt kiriye û heta zemanê Hawarê, tenê çend camêrên kurd bi zimanê xwe nivîsîne. Jimara hemî rûpelên ku heta zemanê Hawarê hati bûn nivîsîn, ji çend hezaran ne bêtir bû. Ew jî -bi gelemperî- tenê şîir bûn. Lê tevî vê yekê jî eserên hin şairên kurd, ji eserên cihanî yê tevî hêja tene jimartin. Mem û Zîna Ehmedê Xanî, yek ji wan e. Ji xwe, yek ji sebebên ku Xanî Mem û Zîn, bi kurdî nivîsiye, ev bûye: Bikêrhatina zimanê kurdî di warê edebiyat û zanîna da, bi miletê xwe û bi cihanê, bide naskirin.

Hawarê, di warê geşkirin û pêşvebirina hêmanên edebiyata kurdî ya nivîskî da, xebateke gelek hêja û bi zanînin bûye:

“ Bi bîst hêjmarên kovara me ko heta niho belav bûne, me dil dikir, em her awayê nivîsandinê biciribînin û bêxin zmanê xwe. Herwekî awayên bîngêhî, nezm û nesir û çend şiklên nesrê kêr û zêde di Hawarê de belav bûne. Tenê awayê temaşayê hebû ko hêj neketi bû zmanê me. Mîna ko xwendevanên me di vê hêjmarê de de bixwînin, me ew şikl û awa jî ceriband û xiste zmanê xwe. Temaşake kiçik bi navê (Hevind). ” (16)

Klasikên kurdî jî bîrkirî mabûn. Ji çend mele û rewşenbîran pê va, kêr kesan ew û şîirên wan nas dikirin. Hawarê ew jî nû ve vejandine. Mem û Zîna E. Xanî û diwana melayê Cizerî, bi elfabeya Hawarê hatine belavkirin. Hawarê li ser-klasikên din jî, wek Elî Herîrî, Feqehê Teyran û gelekên din, bi kurtî, nivîsiye. (17)

Hawarê gelek nivîsarên hêja ji zimanên din jî wergerandine kurdî: Hin perçe ji siyahetname Olya Çelebî, ji kitêba Ksenofonê Yûnanî (18), ji nivîsarên gerok û kurdnasên biyanî ên din (19), tefsîra Quranê û hedîsên pêxember, çarînen Xeyam û gelek tiştên din.

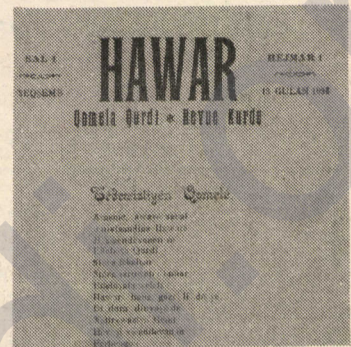
Hawarê gelek nivîsarên giranbiha li ser wan mijarên jêrîn belav kirine:

—Tarîx û erdnigarî (cuxrafya) Kurdistanê.

—Jîna kurdan ya civakî û eşîrên Kurdistanê.

—Bûyerên giring.

—Nûçeyên rewşenbîrî: Rojname, kovar û kitêbên kurdî yê ku derdiketin.

Hawarê roj bi roj cihê xwe di dilê miletê kurd da ferehtir dikir. Hîmê zimanê kurdî xurtir dikir. Gelek kes hîni elfabeya Hawarê bûbûn, pê dinivîsîn. Zimanê kurdî yê nivîskî, roj bi roj geştir dibû, baweriya milet bi zimanê xwe û bikêrhatina wî kurtir dibû. Gelek rewşenbîr û xortên kurd, ji her hêleke welêt, nivîsarên giranbiha ji Hawarê ra dişandin. Hawarê bîngêhê xwenasîn û zanîne her ferehtir û xurtir dikir. Tevgerêke rewşenbîrî û welatparêzî li ser hîmekî xurt û bikêr, geş û bilind dibû. Ez hez dikim vê bendê, bi çend gotinên Hawarê yê giring biqedînim:

“Kurd ji hev cuda dilopên baranê ne, cihê cihê tene daqurtandin. Ko gihane hev dibin lehî, lehîke boş. Tu kes, tu tişt li ber wan nikare bisekine. Felata welatê me di rabûna vê lehîyê de ye” (20).

- Têbîniyên beşê (2) û (3).
 (7) Hawar, hejmar 1, Rûpel 5, Edebiyata welatî, Dr. Kamiran A. Bedir-Xan
 (8) Hawar, h. 3, r. 4, (bi tîpên erebî) Bi hinceta pîroznamekê, C. Bedir-xan
 (9) Hawar, h. 11-15, Yekyettîman, Hevindê Sorî.
 (10) Hawar, h. 16, r. 2, (bi tîpên erebî), Ey lawanî Kurd, H. Sorî.
 (11) Hawar, h. 20, r. 1-3, Heyîneke yeksalî, C. A. Bedir-Xan
 (12) Jin, Cild 1, Rûpel 6, Çapa Swêd 1985, Wergêr: M. E. Bozarlan.
 (13) Hawar, h. 12, r. 5-6, Elfabeya kurd, C. A. Bedir-Xan.
 (14) Hawar, h. 24, r. 1, Elfabeya kurdî, C. A. Bedir-Xan.
 (15) Hawar, h. 1, r. 2, Armanc, awayê xebat û nivîsandina Hawarê.
 (16) Hawar, h. 20, r. 2, Heyîneke yeksalî, C. A. Bedir-Xan.
 (17) Hawar, h. 33, r. 6-14, Klasikên me, Herekol Azîzan.
 (18) Hawar, h. 32, r. 4-7, Kardûx û welatê kardûxan, H. Azîzan.
 (19) Hawar, h. 17, r. 1-2, Bawerî béganeyêk, Hevindê Sorî.
 (20) Hawar, h. 2, r. 2, Lehî.
 Hawar, h. 19, 23, 24, Kurd û Kurdistan bi çavê biyanîyan, C. A. Bedir-Xan.

Xwendevanên hêja!

Çend nivîskaran di Hawarê da (sala 1932 an da) bi navên nehîni (sirrî) nivîsîne. Ez nîzanim ew kî ne. Lê wan bi kurmançiya xwarû (başûr) nivîsîne. Ev in navên çend camêran: Hevindê Sorî, Pîrot, Lawêkî Kurd, Xidok... hp.

Eger xwendevanên hêja zanîna xwe li ser wan camêran ji rojnameya Kurdistan Press ra binivîsin, ewê alîkariyeke gelekî hêja be.

★ Rojnameya me Kurdistan Press ji hejmara şeşemîn pê ve rûpela "Edebiyat Huner û Çand" vedike.

★ Nivîskar, xwendevan û hunermendên Kurd dikarin berhemên xwe yên helbest, çîrok, kurte çîrok, krîtîka edebî û hwd. bo rojnameyê bişeyînin. Em li benda berhemên we ne...

★ Hun dikarin berhemên xwe ser navnîşana jêrîn bişeyînin :

KURDISTAN PRESS
"Edebiyat Huner û Çand"
BOX 7080
172 07 Sundbyberg / SWEDEN

DEXSÎNA DILÊ MIN

Dexsîna dilê min ji van tivîrkane welatê wan li pišta wan e û jiyana wan geryane derbaz dibin tixûbên dûr û sînor di zimanê wan de nihane...

Dexsîna dilê min ji van zarokane evên ku bi roj dilîzin, dibezin... dimîzin... û di xewnê de listikan dibînin û hêviyên mezin ji xwe re diçînin û nizanin ku ba tijî jehre av tijî jehre û pîvaza ku em ji enkûrê hildikin û her tiştêkê ku em dixun...

Dexsîna dilê min ji masiyên deryane... û ji van trênanê evên ku di şeva res da dibezin di rê da derbazdibin tixûbên welatê min û hîn wê da...

Tenê xwe rûdinim di bédengiya şevê da weke melayê di nimêja sibê da û dostan di bîra xwe da yek bi yek dijmêrim li deriyê malê dinêrim û guh didêrim, ku yek ji wan bê di vê tenahiye da... Xerîbiyê ! te hestiyê min hêra ezê giliyêd xwe bikim lê ji kê ra ji kê ra...

Dexsîna dilê min ji van hunermendane bela dilê xwe dirêjin û hesretên xwe dibêjin û jiyana wan eşq û strane...

Xerîbiyê ! te ez girtim bi dava weke mirovê kûr, ji herdu çava te lingêd min xistin kemenda û bi ser da anî lehiya van derda.

Xerîbiyê ! ezê xwe azakim ji van koletiya û ji van derda... Ezê xaniyekî xwe li gundê me avakim û biranîned xwe ji razanê rakim ezê dilê dayîka şakim.. ezê divitê xwe bavêjim û van dilopên xwîna dili narêjim narêjim...

CANKURD • 1986

Têbînî:
 Dexsîn: Hesûdî û dilpêmayîn.
 lehi: lêmîşt
 trêna: çîma

CIWAN

- Muzîk zimanekî navneteweyî ye
- Dibêjin ku ez rocka Kurdî çêdikim, lê ez muzîka Kurdî de deng û avazakî nû peyda dikim.

Ciwan, Leo û Teo sê hunermend in, evana tevî hev komek Muzîkî sazîkirine û muzîka Kurdî ya modern çêdikin û di gelek şevên çandî û rêzanî de beşdar dibin.

Kurdistan Press di 17 ê îlonê de hevpeyvînek bi CIWAN û herdu hevalê wi yê Elman re çêkir.

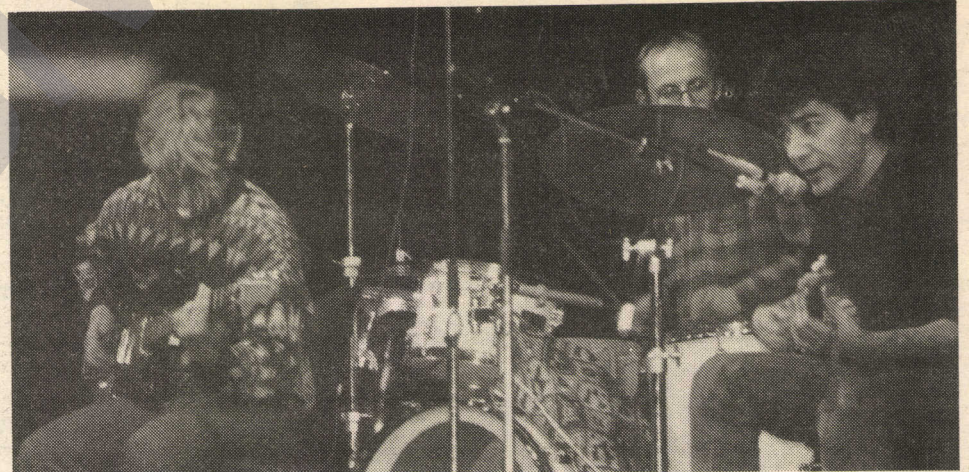
Ji Kak TEO û LEO pîrsa me ya yekemîn ev bû:

• Hûn dikarin bi kurtî hewesdariya xwe li ser muzîka kurdî bibêjin?

• LEO: Em aşiqê muzîka CIWAN in. Deng û awaza wî me dihelîne lê evqas mixabin em ne tenê ji bo vê yekê muzîkê pêktînin, ji ber ku em îro dijminatîyeke mezin li dijî biyanîyan dibînin û em dîsa hovîtiya li ser

mendtir bikim. Lêbelê, gelek kurd rexne li muzîka min girêdan; digotin ku, ez ROCK a kurdî çêdikim. Lê evqas mixabin ku, min di muzîka kurdî de deng û avazakî nû peyda kiriyê. Ez muzîkvanê pêşin im ku, dengê nû di warê muzîka kurdî de peyda dîke û pêşdixe. Ez hêvidar im ku, wê pêşkeve. Kêma hindik îro em di vî warê de bi serkevtine. Hemû komel û rêxistinên Kurdan daxwaznameyên xwe ji me re diçînin. Muzîk zimanekî navneteweyî ye. Mirov ji warekî muzîkê hindêk tiştan digire. Wî di rewşekî din de bi dengêkî nû ji navçeyekî din re pêşkêş dîke. Min ji muzîka Ewropî hin tişt wergirtiye û muzîka kurdî pê dewlemendtir kiriyê. Lêbelê dijmin li dijî vî tiştê çi kiriyê? Ew muzîka me girtine û bîngeha hebûna wî inkar kirine.

- Heta îro te çend kaset weşandine?
- Min gelek kaset li Kurdistana Başûr çêkir. Li Elmanya çar kasetên min hene:
 —Helbestê rizgariya Kurdistan
 —Min navê xwe kola li bircên Diyarbekir
 —Gula sor
- Di warê aborî de kî alîkariya te dîke?
- Em di warê aborî de dijwariyeke mezin

miletê Kurd dibînin û em di zanebûna wê de ne. Rindîtiya ku derheqê neteweya Kurd tête kirin, ji ber vê yekê em muzîka kurdî çêdikin.

TEO: Kurdistan gerek bi kêmasî ji hêla UNESCO bihataya naskirin; Kurd li dinê bêheval in. Kes wan nasnake... Em dixwazin bi muzîka Kurdî pîrsa gelê Kurd bidin naskirin. Ji bo vê yekê çeka me muzîk e. Em bi gelemperî ji bo Kurdan muzîk çêdikin. Ji bo gûhê Elmanan, muzîka kurdî gelek xerîb tê. Ez dixwazim rê bidim muzîka kurdî ta ku mîna muzîka neteweyî din ciyê xwe li nav muzîka navneteweyî bigire.

Pîrs ji CIWAN :

• Tu dikarî li ser muzîka kurdî piçek biaxivî?

CIWAN: Her wekî em di her warî de paşve mane, di warê çandî de jî pêşnekevtine. Ez dixwazim bi helbest û muzîka xwe pîrsa kurd û Kurdistanê bidim nasîn. Ez dixwazim di warê muzîka kurdî de berpirsiyariya xwe bînim çih û muzîka kurdî dewle-

dikişînin. Em nikarin bi serê xwe kasetê xwe biweşînin. Du kaset, me bi xwe finansî kir. Yekî ji wan ji Instîtuya Kurdî li Parisê finansî kir. Lêbelê Instîtuya kurdî neçariyeke mezin dikişîne dema ku kasetê me belav bike û bifroşe. Ji hêlekî din ve jî hemû mafên weşanê jî destê me diçe. Îro em ji hemû rêxistin û komelan tîn xwestin, lêbelê tu kes rewşa me ya aborî napirse û napojîne. Em alîkariya mezin ji rêxistinên kurdî dipên. Em muzîka xwe li London, Paris, Amsterdam pêşkêşdikin. Em tu kar û feydeyên aborî ji kasetên xwe nabînin.

- Ma dewleta Elman alîkarî nade we?
- Dewleta Elman alîkarî dide dibistanên muzîkê, muzîka bûrjuwazî alîkariya xwe ji dewleta Elman dibîne. Muzîka me, dengê rizgarî û azadiyê tê de heye. Dîsa di vî warî de hêviya me ji kurdan tête kirin, ne ji dewleta Elman. Li dawiyê em her sê bi hev re dibêjin:
BÎJÎ AZADBÛNA MUZÎKA KURDÎ!
BÎJÎ RIZGARIYA KURDISTAN!

XELÎL • Almanyaya Rojava

JÎR

ALFABE YA KURDÎ

A G N U B H O Û C
 I P V Ç Î Q W D J R
 X E K S Y Ê L Ş Z F
 M T

A	B			D			F
					K	L	
		P	Q				T
		V				Z	★

CÎHÊN VALA LI GOR DORA ALFABÊ TÎJÎ KIN

a b c ç d e ê f g h i î
 j k l m n o p q r s ş t
 u û v w x y z

a	b					ê	
	h				k		
n			q			ş	
						Z	★

CÎHÊN VALA LI GOR DORA HERFA TIJÎ KIN

MERHEBA

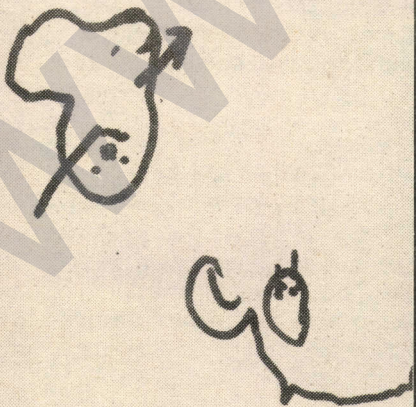
JÎ VÊ HEJMAREYÊ PÊ VE, EM RÛPELEKE SAX DIDIN WE. NEHA DORA WE YE, RÛPELÊN XWE BI XWE ÇÊBIKIN. WÊNE ÇÊBIKIN, HELBEST BINIVÎSIN Û VANA JÎ EV NAV-NIŞANÊ RE BIRÊBIKIN; Kurdistan Press

"JÎR"

Box 7080, 172 07 Sundbyberg/Sweden

XAÇERÊZ

ŞERINO / 5 Sali

BIRINDAR / 6 Sali

KURDISTAN

BILI KURDISTAN

HAWAR / 10 sali

Ez pêşmerge
 Ez rohin ya

Ez pêşmerge me
 Ez rohin ya
 çawê wema
 dijminê dijmin
 min dostê dostê

Ez pêşmerge me
 Ez parizvanê
 welatê xwe ma
 belê ji bo niştimanan
 ez amademe

Ez im pêşmerge
 nebe dijmin
 li ber min ya pazî

Ez im pêşmerge
 nebe dijmin
 li ber min ya pazî

IDRIS / 11 Sali

ROVI Û BIZIN.
 hebû nebu Rovik
 û bizinêk hebû
 Carekî Rovik nav.

Hebu nebu rovik û bizi-
 nek hebû. Carekî rovik
 nav dara de bû û birçibû
 û dû re tişteş nav dara de
 dît, ew bizin bû. Rovi got:

-Tu çavayî?
 -Weleh, ez ne baş im. Hirç
 çêlika min birî ye.

-Weleh ez nikarim tişte-
 kî bikim.

-Êê, baş e. Ezê çêlika xwe
 binim.

Bizin çû ku, çêlika xwe
 benê. Wê hirç kuşt û çê-
 lika xwe anî. Û çû mala
 xwe.

Fûtbolîzên jêhatî;

KURDISTAN SPOR / Fransa

Kurdistan Spor li Fransa

... Û kaptan Ali

□Kurdistan spor klübü, 1984 yılında Paris'te Kürt Enstitüsünün de yardımcı olmasıyla kuruldu. Aynı yıl Paris 3. Amatör liginde mücadeleye başlayan Kurdistan Spor, lîgi üçüncülükle kapatırken, Fransa'daki önemli futbol olaylarından biri olan Paris Kupasında, kendisinden çok güçlü profesyonel takımlarla karşılaşarak çeyrek finale kadar yükseldi ve kupanın sürpriz takımı ünvanını kazandı.

1985 ve 86 yıllarında Paris'te Türkiye'li takımlar arasında tertiplenen Paris Gençlik Kupası maçlarına katılarak, iki yıl üst üste bu kupayı kazanma başarısını gösterdi.

Gösterdiği bu başarılarından dolayı, bu yıl Paris 1. Amatör küme liginde oynayan Kurdistan Spor bulunduğu grupta fırtına gibi esiyor. Son üç haftada rakipleri AS. Garimaldi'yi 4-1, Faidherbeyi 5-0 ve Antillo-Guyanaise'yi 4-0 yenen takımın hedefi şampiyonluk.

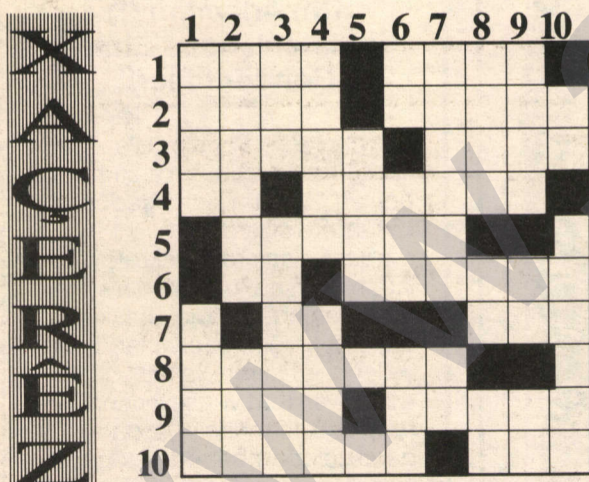
Yine bu yıl Paris Kupasında ki ilk maçta Espoir Antille'yi 6-1 yenen takım, ikinci tura atladı. Kupa maçlarından da ümitli olan Kurdistan Sporun amacı, kupadaki eski başarıları tekrarlayarak, aldıkları sonucun tesadüfi olmadığını göstermek.

□Klûba Kurdistan Spor di sala 1984'an de bi alikariya Enstîtuya Kurdî ya Parisê hatiye damezirandin. Dîsa di vê salê de, lîgên amatör 3 an da dest bi têkoşîna xwe kir. Di Kûpa-ya Parisê de, li dij grûbên fûtbolîzên mezin rawestîya û derket finala çarîgê û bû grûbeke surprîz.

Di salên 1985 û 86 an de li nav grûbên fûtbolîzên Tirkîyê, du sal li ser hev kûpaça xortanî ya Parisê kazanc kir.

Ji ber ev pêşveçûyînen xwe, îsal di lîga amatora Parisê yê yekam de dilegîze. Mîna bahozeke berz tê. Di van sê hefteyê dawiyê de, bi berberên (rakib) xwe yên AS-Garimaldiye 4-1, Faidherbeyê 5-0 û Antillo-Guyanaise jî 4-0 bir. Amanc û daxwaziya Kurdistan Spor Şampiyonî ye.

Dîsa îsal, li kûpaça Parisê de Espoir-Antilleyê 6-1 bir û pişkîya ket tûra duwemîn. Amanc û hevîya Kurdistan Spor eve ku dixwaze nişan bide ev pêşdaçûyînen ne tişteke jixber (tesadüf) e.

AMADEKIRIN : SOSIN

RASTEÇEP *****
1-Welatparezêkî kurd ku "49" jî aliye MÎT ê ve li qışla Selimiye hat kuştin...Navê qîzekê (berepaş) 2-Mirov tê de dere hundir...Neh (bi tirkî) 3-Kovarekî kurdî (berepaş)...Li Aşya navê welatekî 4-Nîg...Li Kurdistanê çiyayek 5-Bîlhasa 6-Sembola Rhenî-um (berepaş)...Cîh 7-Ne nêr...Navek kurdî (berepaş) 8- Welatek imperyalîst 9-Paşnavê xortekî şoreşgerê Tirk ku, di sala 1973 an de li Tirkîyê hat bi darvekirin (berepaş)...Hazîr 10-Serokekî Kurd...Navê fikîyekî

SEREJÊR *****
Berpîrsiyara Kovara Fîrat-Dicle...Alîm 2-Li Suudî Arabîstana bajarek...Xanî 3-Nîjadekî (berepaş)...Navê netewek 4-Qanûn...Hûcum 5-Dengbêjekî kurd 6-Ne bav(berepaş)...Alîkarê ke-ya...Şuxul 7-Kesên bê kîm(berepaş)...Gotîna pîrsî(berepaş)8-Rêxistîna Ruman li Qîbrîsê(berepaş)...Ne tûj...Erd 9-Hêz...Cînavên yekem...Noteyek10-Xwendîna tîpek...feqîrî BERSÎVEN XECARÊZA DI HEJMAR 3 de RÇ:1-Cemile, Komal2-Erep, Vî, Rêvî3-Havîn, Îra5-Nîr, înaK, Agab-Nan, laŞ, Lîra7-akîreA, Aş8-Wîra, Hozan9-êD, Garis10-êD, îçoB, Xaloll-Zorker, Bar12-Zû, Keçî, İni Sî, J-Cejanewroz2-er, İra, Doc 3-Mehr, Narê, Rû4-IP+A, Kodîk5-Walî, Çek6-Evîndar, Gore7-înaA, Şehab8-Kr, M-a, Sî9-orL, Elazîx10-Mêranî, Asabîll-Avagiran, laNî2-Li, Abaş, Mori

AJANSA NÛÇEYA KURD

Ajansa Nûçeya Kurd çav, guh û zîmanê tevgera rizgarîya netewî û civakîya welatê me ye. Tîştên te bihîst bigihî-ne ANK. ANK care yekemîne ku bûye navenda nûçeya Kurda. ANK sazûmanekî jî ya têkoşîna rizgarîya netewî û civakîya me ye. ANK ya me hemûya ye!

KÛRT HABER AJANSI

Kürt Haber Ajansı ülke-mizdeki ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin gözü, kulağı ve dilidir. Duyduğunu gördüğünü ANK'a ilet. ANK dünyada ilk kürt haber merkezidir. ANK ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelemizin bir kurumudur. ANK hepimizin dir!

8 - 98 47 43 / 131 42 ANK S

GILALA
AJANSA NÛÇEYA KURD
THE KURDISH NEWS AGENCY
KURDISKA NYHETS BYRÅN

QARTA ABONE □ ABONE KARTI

Salek • Yıllık _____ 60DM.

6 Mehî • 6 Aylık _____ 30DM.

- France 192FF / 96FR
- Belgium 144BF / 72BF
- Holand 72G / 36G
- Swiss 60Sfr. / 30 Sfr.
- Austria 480S / 240S
- Scandinavien 240Skr. / 120Skr.
- England 24£ / 12£
- USA/Australia 35\$ / 18\$
- Greece 2880D / 1440D

Ji bo walatên din 60 DM. e/Diğer ülkeler için 60DM.dir.

Min heqê abonetiya xwe li ser kontoya GILALA AB (PG:26 533-0/Stockholm-Sweden) razand.

Abone ücretini GILALA AB'nin kontosuna (PG: 26533-0/Stockholm-Sweden) yatırdım.

NAV/İSİM.....

NAVNIŞAN / ADRES.....

KURDISTAN PRESS

ROJNAMEYA 15 ROJÎN • 15 GÜNLÜK GAZETE

ALMANYA 2.5 DM.
HOLLANDA 3 G
SKANDİNAVİEN 10 SK
FRANSA 10 FF
İSVİÇRE 2.5 Sfr.
AMERİKA 1.5 \$
AVUSTURALYA 1.5 \$ (USA)
İNGİLTERE 1 £

Bir Peşmergenin Dramı

Foto Beytoşy

Berlin ANK

□ Mihamed Said Ömer, Güney Kürdistanlı idi. 11 yıl önce Irak Kürdistanında ihtilal başarısızlıkla sonuçlandığı zaman, O da, bir çok peşmerge gibi, ailesi ile birlikte İran'a iltica etmek zorunda kalmış, 11 yıl gibi uzun bir süre İran Kürdistanı'nda "Mülteci Statüsü"nde yaşamıştı. Aynı dönemde, Irak Kürdistan Demokrat Partisi'nin saflarında peşmerge olarak mücadelenin ön saflarında döğüşmüştü.

Ne var ki, 9 çocuk sahibi peşmerge Mihamed, yakalandığı amansız hastalıktan dolayı peşmerge saflarından ayrılmak zorunda kalmıştı.

İran'da hayat şartları oldukça kötü idi. "Mülteci Statüsü" ise başlıbaşına bir dertti. Peşmerge Mihamed, eşini ve çocuklarını da alarak, tedavi için Batı Berlin'e geldi. Bu kez Avrupa'da mülteci oldu.

Berlin'deki mültecilik fazla sürmedi. Daha dağru dürüst muayene olamadan, insan deposu halindeki Batı Berlin mülteci haym'larından birinde, karısı ve 9 çocuğunun gözleri önünde bu dünyadan göçüp gitti.

Geride 9 çocuk ve çileli bir ana bırakarak... Huseyin Rüşen

KONGREYA AŞİTÎ Li KOPENHAG QEDÎYA

Kopenhag ANK

□ Di paytextê Danîmark Kopenhagê da kongre aşitî qedîya. Kongre 15 mehê roja çarşem destpêkir û 19 mehê roja yekşem qedîya kongre 4 roj ajot. Di kongrê da Ji gelek welatan nûner (delege) bêşdarbûn. Kongre bi axaftina nûnerê Danîmarkî hat vekirin. Di kongrê da li ser rewşa dan û standina Reykjavik hate rawestandî (sekinandin). Mirov dikare bêje serkeftinek ji bo tevgera aşitî. Wekê ku nûnera Yekîtiya Sovyetê Grejori Kokshim dibêje; "Bi rengê ku min çavê dikir ji wî jî xweştir derbaz bû" û dîsa serokê kongre aşitîyê Hernold Lannung dibê, "bi rengê xweşik hate derbazkirin û gelek vekirî û azad li ser gelek tiştan hate gotûbêjirin (mînaqaşekirin)."

Lê hindek nexweşiyên din jî hatin derbaz nav kongrê bûn. Roja dawî ya kongreyê set 11 an de nêzikê 50 kes derbazê cihê axaftinê bûn. Dest bi gotinên nebaş kirin, di wî demê da çûn hatinek û lihevdekan sivik çêbû. Navbera wan tevlihevî da dest bi gotinan kirin û li dijî şerê Afganîstan rawestîyan. Gelek ji wan, ji İngiltere, Almanya Roava û Danîmarkê hatibûn. Ev kesana jî xortên (ciwan-genc) kevnepêst (konservatîf-muhafazakar) bûn.

Roja destpêkê grubek Kurd li dervayê cihê kongrê sergîyek li ser rewşa Kurdistanê vekiribûn. Roja Yekşemê nêzikê 5000 kes ji tevgera aşitî xwenîşandane (miting) çêkirin. Dema xwenîşandane da, ji otelêkî bi qestî dengê bilind strana digotin û diaxiftin. Ev dengê bilind bo xirakirina xwenîşandane bû. Polîs derbazê otelê bûn sê kes girtin evana jî tevgera "Charte 77" bûn.

Şemalî / Kopenhagen

TÜRK BASININDA ANK'IN (AJANSA NÜÇEYA KURD) YANKILARI

□ KURDISTAN PRESS VE AJANSA NÜÇEYA KURD / KÜRT HABER AJANSI'nın faaliyete geçmesi sömürgeci güçleri oldukça tedirgin etti.

Kürdistan Press'in ilk üç sayısının yayınlanmasıyla beraber, Türk burjuva basını Kürtlerle ilgili bilinen tepkilerini gene tekrarladı. "Bölücüler Ajans kurdu,, "Bölücü kaçaklar destek arıyor,, yollu manşetler altında, Kürdistan Press ve ANK'ı karalama kampanyasını başlattı.

Kısada olsa 3 sayılık pratiğiyle dostların sempatisini ve desteğini, düşmanın ise tepkilerini üzerine toplayan Kürdistan Press ve ANK, önüne koyduğu görevlerini yerine getirmeye çalışacaktır.

KÜRT BASININDA ANK

□ Kürdistan Press ve ANK düşmanın karşı tepkilerinin yanında, dostların da sempati ve desteğini kazanmıştır. Biz Kürdistan Press çalışanları için esas olan dostlarımızdan göreceğimiz güven ve destekdir.

Kürdistan press ve ANK'ın kuruluş çalışmalarını ilgi ile izleyen yurtsever demokrat ve sosyalist siyasal güçler, gazete çıktıktan hemen sonra, kendi basın-yayın organlarında Kürdistan Press'i tanıtıcı ve destekleyici yayınlar yaptılar.

Kürdistan'da 6 milyon kürdün dinleyebildiği Irak Kürdistan Demokrat Partisi'nin radyosu "DENGÊ KURDISTAN" (Kürdistan'ın Sesi) 9.10.1986'da ki programında Kürdistan Press ve ANK'ı tanıtıcı ve destekleyici yayınlar yaptı. Bunun yanında Danimarka ve Avustralya'da lokal yayın yapan Kürtçe radyolarla beraber, Hollanda ve Köln radyolarının türkçe redaksiyonları da

aynı şekilde Kürdistan Press'i tanıtıcı destekleyici yayınlar yaptılar.

Siyasi örgütlerden olduğu kadar, yurtsever okuyuculardan da oldukça yüklü kutlama ve başarı mesajları geldi.

Kürdistan Press, dostlardan destek ve dayanışma, düşmandan köstek ve karalama göre göre yoluna devam edecek.

KÜRDİSTAN PRESS ÇALIŞANLARI

Din Adamları (!) Kürdistan'ı İrşad Etmeye Gönderildiler!!

Van ANK

□ Türkiye'de Diyanet İşleri Başkanlığı, özel ekipler oluşturarak, bunları Kürt halkını irşad etmek için sefere çıkardı.

Gittikleri alanlarda kuşku ile karşılanan bu irşad ekipleri, din sömürsü yanında, devlet baskısının da taşıyıcılığını yapıyorlar. Faaliyetlerini eleştiren ya da "irşad" edilmeyen Kürt yurtseverlerini gerekçe göstermeden ya da sahte gerekçelerle ihbar ederek huzursuzluk yaratıyorlar.

Hakkari ve Siirt illerinde 44 Kürt Köylü Tutuldu

Siirt ANK

□ Devrimcilere yataklık ettikleri gerekçesi ile Siirt ve Hakkari'de 44 köylü evlerinden alınarak götürüldüler.

Nereye götürüldüğü söylenmeyen köylülerden herhangi bir haber alınmadı.

Yetkililere başvuran aileler, tehdit edilerek köylerine geri gönderildiler.